

Delårsrapport 2019

Region Sörmland

REGION
SÖRMLAND

Innehåll

Förvaltningsberättelse	3
Medborgarperspektivet	5
Verksamhetsperspektivet	9
Resursperspektivet	20
Bolag	41
Bilaga 1 – Privata vårdgivare	43

Förvaltningsberättelse

Det första delåret för Region Sörmland har nu passerat. Den 1 januari 2019 blev Landstinget Sörmland Region Sörmland och med det införlivades Sörmlands kollektivtrafikmyndighet och Regionförbundet i regionen. Utöver denna förändring så avbolagiserades både D-data AB och Landstingsservice AB, som tidigare var landstingsägda bolag, för att från samma datum ingå i regionen. Omfattande förändringar har därmed trätt i kraft vilket innebär att verksamheten 2018 är svår att jämföra med verksamheten 2019.

Måluppfyllelsen för regionen är blandad inom de olika perspektiven. Inom medborgarperspektivet görs mätningar en gång per år så ingen ny information har framkommit sedan årsredovisningen. Indikatorerna uppfyllde då delvis sina målvärden. Inom verksamhetsperspektivet har mätningar gjorts av tillgängligheten och kvaliteten. Resultaten pekar på att Region Sörmland behöver vidta åtgärder för att nå dessa mål. Tillgängligheten har totalt sett försämrats och även primärvården har nu svårigheter att klara av sina målvärden. Tilläggas bör att kraven på primärvården från nationellt håll har blivit högre inför 2019.

Inom resursperspektivet ser indikatorerna i hög grad ut att nå sina målvärden. Vad gäller de ekonomiska indikatorerna "ekonomiskt resultat" och "soliditet inklusive pensionsförbindelser" så uppfyller de målsättningarna i delåret. Det ekonomiska resultatet för delåret ligger på 608,2 miljoner kronor (mnkr) mot det budgeterade 58,9 mnkr. Tittar vi på "verksamhetens resultat", vilket är det mått som regionen behöver ha kontroll på för att nå budget, så blev utfallet 25,4 mnkr mot de budgeterade -30,8 mnkr. Region Sörmland redovisar för båda resultatmåttan ett bättre resultat än budgeterat. Den andra indikatorn "soliditet inklusive pensionsförbindelser" är ett mer långsiktigt mått och regionen har för närvarande en soliditet inklusive pensionsförbindelser på -0,8 % mot det budgeterade årsvärdet på -4,2 %. Inom personalområdet så fortsätter sjukfrånvaron att minska och andelen engagerade medarbetare (HME) har enligt den senaste mätningen ett index på 78,6 mot målvärdet 78,0.

Helårsprognosen visar Region Sörmland förväntas landa på 45 mnkr, vilket är enligt budget. Det är väldigt olika hur de olika verksamheterna klarar av att hålla sin budget. Trots de satsningar och omfördelningar som gjordes i budgeten så har delar av hälso- och sjukvården fortfarande svårt att klara sig på tilldelade budgetramar, det gäller framförallt division kirurgi, medicin och divisions-gemensamt. Å andra sidan finns det stora överskott framförallt inom övrig hälso- och sjukvård som delvis täcker upp för underskotten.

Region Sörmland marknadsvärderar finansiella tillgångar i enlighet med den nya redovisningslagen, och de ekonomiska målen och styrningen följer den principen. Prognosen ovan bygger på en värdeökning inom kapitalförvaltningen enligt budget. Reglerna för den balanskravsutredning som ska göras har dock inte förnyats på samma sätt, och i den utredningen ska man inte räkna med marknadsvärden av finansiella tillgångar utan endast räkna med nominella värden. Balanskravsresultatet för sju månader skulle bli 78,3 mnkr men för helår 2019 är det osäkert om det resultatet blir positivt. En utredning för helåret görs i bokslutet.

I delårsrapporten tillämpas samma redovisningsprinciper som i den senaste årsredovisningen med undantag för följande förändringar föranledda av Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) som trädde i kraft från och med räkenskapsåret 2019.

- Redovisning av verkligt värde av vissa finansiella instrument
Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde i stället för som tidigare till det lägsta av anskaffningsvärdet eller verkligt värde. Den förändrade redovisningsprincipen innebär att skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde vid ingången av räkenskapsåret redovisats som en ökning av finansiella omsättningstillgångar med 405,9 miljoner kronor (mnkr) direkt mot eget kapital. Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt de nya

principerna. Resultaträkningen för perioden jan-juli 2018 har justerats med en värdeuppgång på 47,7 mnkr, och på helår med en värdenedgång på 251,4 mnkr.

- Återföring av tidigare nedskrivningar
Tidigare år har uppskrivning gjorts av värdet på andelar i Kommuninvest ekonomisk förening med 2,0 mnkr. Med anledning av att LKBR inte medger uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar har dessa nu återförts mot eget kapital. Detta har inte påverkat jämförelsetalen för resultaträkningen 2018.

Medborgarperspektivet

Medborgarperspektivet beskriver sörmlänningarnas behov, livsstil och hälsoläge. Medborgarperspektivet utgår från medborgarens förväntningar och förutsättningar. Medborgare innefattar bland annat patient, elev/deltagare, resenär, besökare, anhängig samt intern och extern kund. Indikatorerna i perspektivet mäts på helår, uppgifterna i delårsrapporten är därför till stor del samma som i årsredovisningen för 2018. Texterna nedan är tagna från årsredovisningen 2018 med undantag av texten under rubriken "Region Sörmland är en livskraftig och levande region" samt texten om kollektivtrafiken under rubriken "Region Sörmland har nöjda kunder/patienter/brukare/resenärer/ besökare/ deltagare/ elever".

De aktiviteter som under första delåret 2019 genomförts för att nå medborgarperspektivets strategiska mål redovisas under verksamhetsperspektivet. Främst under rubrikerna "Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt", "Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig och kvalitativ vård" samt Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering". Verksamhetsperspektivet beskriver hur förutsättningar skapas för en ständig utveckling och förbättring av verksamheten i syfte att stödja de strategiska målen i medborgarperspektivet.

Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län

Att bli "Sveriges friskaste län 2025" är ett av Region Sörmlands mål. Folkhälsan har under en lång tid haft en positiv utveckling i hela befolkningen men skillnaden mellan olika grupper ökar. I Framtidens hälso- och sjukvård 2.0, som antogs av fullmäktige i juni 2017, är det förebyggande och hälsofrämjande arbetet ett av fokusområdena för att nå förbättrad folkhälsa och mer jämlik hälsa. Både generella och riktade insatser behövs för att nå målet. Region Sörmlands alla verksamheter tillsammans med andra aktörer bidrar till att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa i länet.

Allmänt hälsotillstånd

Regionens mål är att 75 % i olika befolkningsgrupper i Sörmland ska uppleva sin hälsa som bra eller mycket bra. Sedan 2004 har andelen som mår bra varit ungefär 70 % i den vuxna befolkningen. Fler män än kvinnor uppger att de mår bra. I enkätundersökningen Liv & hälsa 2017 uppger 67 % av kvinnorna och 74 % av männen, i åldern 18–84 år, i Sörmland att de mår bra. Det är något lägre andelar än i riket. I den senaste nationella undersökningen Hälsa på lika villkor? uppgav 70 % av kvinnorna och 75 % av männen i riket att de mår bra.

Bland sörmländska elever på högstadiet och gymnasiet har andelen som mår bra varit ungefär 80 % bland tjejer och närmare 90 % bland killar från 2004 till 2011. De senaste åren ses en nedåtgående trend, framförallt bland tjejer. Andelen som mår bra skiljer sig mellan olika grupper i befolkningen. Det finns skillnader mellan kvinnor och män och mellan olika åldersgrupper. Av elever i årskurs 5 uppger 96 % att de mår bra, både bland tjejer och killar. I alla andra åldersgrupper är det en högre andel killar/män som mår bra jämfört med tjejer/kvinnor. Unga kvinnor och personer över 70 år är de som i lägst utsträckning uppger att de mår bra. Regionens mål, att 75 % ska må bra, uppnås bland män i alla åldersgrupper upp till 49 år. För kvinnor nås målet endast bland elever i årskurs 5. Det finns också skillnader mellan grupper med olika utbildningsnivå, när det gäller andel som mår bra. Exempelvis är det nästan 20 procentenheters skillnad mellan kvinnor med förgymnasial utbildning och kvinnor med eftergymnasial utbildning (55 % respektive 74 %).

Daglig rökning

Tobaksrökning är en av de främsta förebyggbara riskfaktorerna för olika sjukdomar och för tidig död. Ungefär 12 000 personer per år dör i Sverige till följd av rökning och cirka 100 000 drabbas av rökrelaterade sjukdomar. För närvarande är regionens mål att andelen daglig rökare ska vara lägre än eller lika stor som andelen daglig rökare i riket. Sedan 2016 står Region Sörmland bakom "Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025", som har målsättningen att mindre än 5 % av

befolkningen röker år 2025. Andelen dagligrökare i Sörmland har minskat under en lång period. Enligt enkäten Hälsoundersökning 1990 (HU-90) rökte 29 % av den vuxna befolkningen. Motsvarande undersökning, Liv & hälsa 2017, visar att 9 % av sörmlänningarna röker dagligen, både bland kvinnor och bland män. Bara de senaste fem åren har andelen dagligrökare minskat från 14 % till 9 %. I den senaste nationella undersökningen Hälsa på lika villkor? uppgav 9 % att de röker dagligen (9 % av kvinnorna och 8 % av männen). Även bland ungdomar har andelen dagligrökare minskat de senaste åren. Bland elever på högstadiet och gymnasiet röker 4 % dagligen år 2017. Högst andel rökare finns i åldersgruppen 50–69 år, i den gruppen röker 12 % dagligen. I övriga åldersgrupper i den vuxna befolkningen ligger andelen dagligrökare mellan 7 % och 9 %. På samma sätt som andelen som mår bra skiljer sig mellan grupper med olika utbildningsnivå så skiljer andelen dagligrökare mellan dessa grupper. Bland personer som har förgymnasial utbildning röker 11 % medan 5 % av dem med eftergymnasial utbildning röker. Det finns också skillnader i daglig rökning beroende på födelseland. Lägst andel rökare finns i gruppen personer som är födda i Sverige. I gruppen som är född i Norden är andelen rökare högre bland kvinnor än bland män medan det motsatta gäller för personer födda utanför Norden.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
◆ Andel i olika befolkningsgrupper med ett gott självskattat hälsotillstånd	70 %	75 %	Mätning görs på helår, utfallet är detsamma som 2018
● Andel rökare i Sörmland	9 %	max 9 %	Mätning görs på helår, utfallet är detsamma som 2018

Region Sörmland har nöjda kunder/patienter/brukare/ resenärer/ besökare/ deltagare/ elever

Medborgarnas nöjdhet med regionens tjänster fångas upp genom flera olika mätningar och undersökningar. Indikatorn som mäter medborgarnas nöjdhet med regionens tjänster är en sammanvägning av flera olika mätningar. Målvärdet är 80 %, det innebär att 80 % av mätningarna som ingår i indikatorn ska nå sitt målvärde. Det är inte alla verksamheter som mäts årligen så resultaten från de senast tillgängliga mätningarna är de som ingår i indikatorn¹.

Under 2018 (indikatorn mäts bara på helår) nådde 79 % av mätningarna sitt målvärde, det är en ökning från tidigare år (67 % år 2016 och 73 % år 2017).

Nationella patientenkäten

I den Nationella patientenkäten (NPE) tillfrågas patienter om sina upplevelser av vården. Enkäten genomförs vartannat år inom primärvården och vartannat år inom den specialiserade sjukhusvården och psykiatriska vården. Resultaten från NPE redovisas i ett antal dimensioner, emotionellt stöd, information och kunskap, delaktighet och involvering, kontinuitet och koordinering, tillgänglighet, respekt och bemötande samt helhetsintryck.

Somatisk vård 2018

Inom den specialiserade öppenvården på sjukhus har Sörmlands resultat förbättrats på alla

¹ Följande mätningar ingår i indikatorn:

- Nationell patientenkät, primärvård, helhetsintryck
- Nationell patientenkät, öppen specialiserad sjukhusvård, helhetsintryck
- Nationell patientenkät, sluten specialiserad sjukhusvård, helhetsintryck
- Nationell patientenkät, öppen vuxenpsykiatri, helhetsintryck
- Nationell patientenkät, öppen barn- och ungdomspsykiatri, helhetsintryck
- Kollektivtrafik, nöjda med den allmänna kollektivtrafiken
- Kollektivtrafik, nöjda med den särskilda kollektivtrafiken
- Sjukresor, synpunkter på resor
- Dammsdal, nöjda elever
- Hjälpmedelscentralen, nöjda förskrivare

dimensioner jämfört med mätningen 2016. Störst förbättring ses på dimensionen delaktighet och involvering. Resultaten för Sörmland är fortfarande lägre än för riket på samtliga dimensioner men skillnaden är som störst 3,5 procentenheter för dimensionen emotionellt stöd.

Även inom den specialiserade slutenvården på sjukhus har Sörmland sämre resultat än riket på samtliga dimensioner. Sedan mätningen 2016 ses en stor förbättring på dimensionen delaktighet och involvering, för övriga dimensioner är det små förändringar. Störst skillnad mellan Sörmland och riket är det i dimensionen kontinuitet och koordinering där Sörmland har 76 % positiva svar och riket har 83 %.

Hälsa- och sjukvårdsbarometern

Av de som besvarade Hälsa- och sjukvårdsbarometern 2018 uppger åtta av tio (82 %) sörmlänningar att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver. Andelen har varit ungefär densamma sedan 2016 och ligger på samma nivå som i riket (81 %). Knappt hälften av invånarna i både Sörmland och riket anser att väntetider till besök och behandling på sjukhus i sin egen region är rimliga. För vårdcentralerna är andelen som instämmer i att väntetider är rimliga högre jämfört med sjukhusen. I både riket och länet är andelen som instämmer i att väntetider till vårdcentraler är rimliga strax under 60 %, en minskning med några procentenheter sedan 2017.

I riket är invånarnas förtroende för sjukhusen högre än för vårdcentraler, 67 % har ganska eller mycket stort förtroende för sjukhusen medan motsvarande andel för vårdcentraler är 58 %. I Sörmland är andelen som har förtroendet för sjukhus betydligt lägre än i riket, 60 % men skillnaden mellan länet och riket har minskat sedan 2016. Andelen sörmlänningar som har förtroende för vårdcentralerna är 59 %, ungefär samma nivå som i riket.

Av de som har kännedom om 1177 Vårdguiden är det ungefär sex av tio som har förtroende både för 1177 Vårdguidens råd och hjälp om hälsa och vård via telefon, för 1177 Vårdguidens information och råd om hälsa via webben och för 1177 Vårdguidens e-tjänster. Förtroendet har ökat för de två sistnämnda de senaste åren.

Kollektivtrafiken

Nöjd-Kund-Index (NKI) mäts två gånger per år genom en ombordundersökning på våra bussar. I mätningen våren 2019 hamnade NKI på 64 %, under 2017 låg den totala nöjdheten på 60 %. De nya busstrafikavtalen innebär en förbättrad kundmiljö där en generell standardhöjning görs ombord på alla bussar. Bland annat kommer WiFi och laddmöjligheter att finnas ombord. I landsbygdstrafiken kommer inbyggda bilbarnstolar finnas på samtliga bussar.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
◆ Andel områden med god patient-/brukar-/resenär-/kund-nöjdhet	78,6 %	80 %	Mätning görs på helår, utfallet är detsamma som 2018

Region Sörmland är en livskraftig och levande region

Genom regionbildningen som skedde vid årsskiftet fick Region Sörmland en ny roll som regionalt utvecklingsansvarig. Det innebär att regionen ska skapa förutsättningar för en utveckling som leder till en hållbar tillväxt i alla delar av länet. I korthet innebär uppdraget att regionen ska:

- arbeta fram och fastställa en strategi för utvecklingen i länet
- samordna insatser för att genomföra denna strategi
- besluta om hur medel för regionalt tillväxtarbete ska användas
- följa upp, utvärdera och redovisa resultaten av tillväxtarbetet till regeringen
- utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram
- upprätta och fastställa länsplaner för transportinfrastruktur

I syfte att ha en livskraftig och levande region har bland annat följande aktiviteter varit aktuella

under delårsperioden:

- förberedelser inför nästa period av EU:s nya sammanhållningspolitik och dess strukturfonder.
- Implementation av den regionala utvecklingsstrategin Sörmlandsstrategin.
- ta fram och genomföra en regional handlingsplan för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet för perioden 2017–2020.
- kraft- och energiförsörjningen bland annat genom att tillsätta en storregional arbetsgrupp inom den etablerade samverkan i Östra Mellansverige (ÖMS2050) i syfte att skapa sig en förhöjd kunskap och en lägesbild av effektproblematiken, ökad samordning samt en beskrivning av vad Region Sörmland bör göra.
- administrera arbetet med Region Sörmlands organisationsbidrag.
- utveckla regionens arbetsgivarvarumärke och vårt rekryteringskoncept, Jobba hos oss.
- återcertifiera Vård- och omsorgscollege (godkänd för perioden 2019–2024).

Ett annat arbetsområde med stort fokus är omställningen till den nationella modellen för kunskapsstyrning. Sörmland har framgångsrikt kunnat samverka mellan huvudmännen och knutit arbetet till befintlig samverkansstruktur.

Arbetslöshet

Ett område som är viktigt för att nå jämlik hälsa och som bidrar till en livskraftig och levande region är arbetsmarknaden. Arbetslöshet påverkar hälsan men sambandet kan även vara åt andra hållet, att hälsan påverkar risken för arbetslöshet. Arbetslösheten följer konjunkturerna relativt väl och ökar när det ekonomiska läget är sämre. I Sörmland är arbetslösheten högre än i riket (4,6 % jämfört med 3,8 % i juli 2019). Det är stora skillnader mellan länets kommuner, högst är arbetslösheten i Eskilstuna och Flen och lägst är den i Gnesta och Trosa.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
◆ Andel öppet arbetslösa i Sörmland	4,6 %	4 %	Juli 2019 (Kvinnor 4,4 %, Män 4,8 %)

Verksamhetsperspektivet

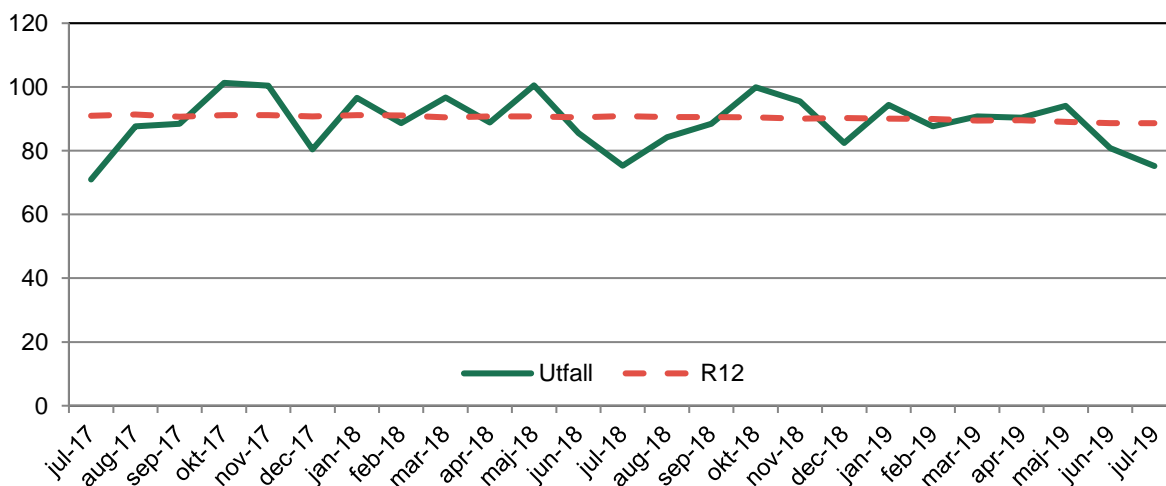
Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig och kvalitativ vård

Målet med hälso- och sjukvården är att patienten ska känna sig trygg, ha en smidig resa genom vården och att vi använder våra resurser på rätt sätt. Under 2019 påbörjades arbetet med den interna vårdkartan, där första steget är att kartlägga nuläget, vad görs inom hälso- och sjukvården och var. Kartläggningen kommer att vara underlag till fördjupat arbete med nivåstrukturer och uppföljning och svara på frågan vad som ska göras mer eller mindre av och var ska vården utföras.

	Besök			Vårdtillfällen		
	Jan-juli 2018	Jan-juli 2019	Diff. 2019–2018	Jan-juli 2018	Jan-juli 2019	Diff. 2019–2018
Somatiken	364 945	361 210	-3 735	21 096	21 313	217
Psykiatrin	88 585	86 983	-1 602	1 636	1 728	92
Primärvården (Regiondrivna vårdcentraler)	381 574	363 209	-18 363	-	-	-
Totalt	835 104	811 402	-23 700	22 732	23 041	309

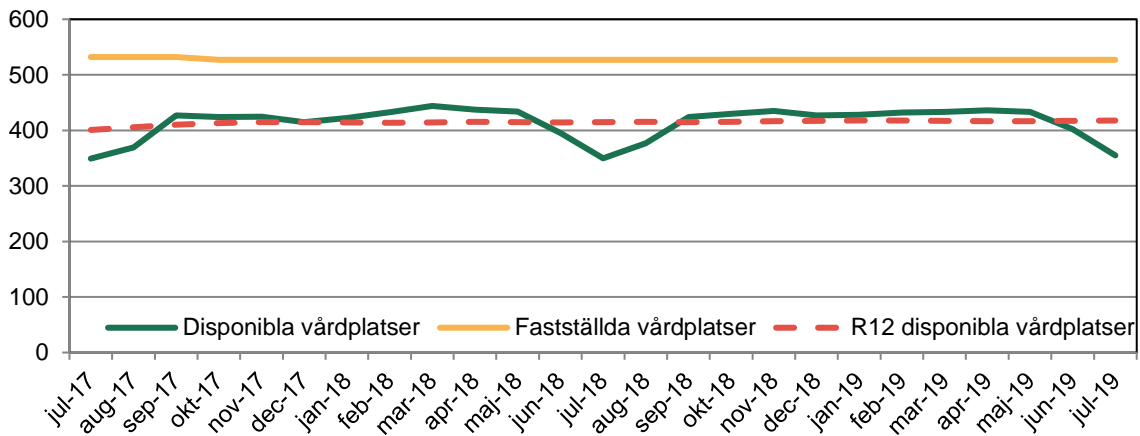
Under januari – juli 2019 minskade antalet besök i hälso- och sjukvården med 23 700 besök, jämfört med samma period föregående år. Det har varit en minskning både inom primärvården och specialistvården. För de regiondrivna vårdcentralerna är det en minskning med närmare 18 400 besök. Den minskningen kan inte enbart förklaras med att patienterna har valt privata vårdcentraler då ökningen för de privata är knappt 2 700 besök. Under samma period har antalet vårdtillfällen ökat med drygt 300 vårdtillfällen, jämfört med föregående år. Ökningen finns både inom somatiken och inom psykiatrin.

Antal läkarbesök per 1 000 invånare inom specialistvård i Region Sörmlands regi

Antalet läkarbesök per 1 000 invånare inom specialistvården ligger på samma nivå under årets sju första månader, som motsvarande period föregående år. Rullande 12 visar på en jämn nivå runt 90 läkarbesök per 1 000 invånare.

Antal vårdplatser inom somatisk vård* - snitt per månad

*Exkl Psyk, IVA, , Neo, BB

Antalet disponibla vårdplatser var i juli 355, vilket är fem fler än i juli 2018. Under första halvan av 2019 har både antalet överbeläggningar och antalet utlokaliserade patienter per 100 disponibla vårdplatser minskat jämfört med motsvarande period föregående år. Region Sörmland når inte målet på noll överbeläggningar och utlokaliserade patienter, men ligger lägre än riket. I juli var det fem överbeläggningar per 100 disponibla vårdplatser i Region Sörmland, vilket kan jämföras med riket på sex överbeläggningar. En anledning till att antalet överbeläggningar har minskat är flödesarbeten med kortare medelvårdtid som följd. Antalet utlokaliserade patienter per 100 disponibel vårdplats var i juli en i Region Sörmland, i riket var motsvarande siffra 3,5.

God, säker och kvalitativ vård

Ett flertal insatser har genomförts under 2018/19 för att förbättra akuta och elektiva flöden inom hälso- och sjukvården. Bland annat har arbete med att utveckla lättakutflödet skett på de vårdcentraler som använder det digitala lättakutsystemet.

Aktiviteten kring akut omhändertagande av barn i Nyköping har resulterat i införandet av en ny jourlinje under vardagskvällar samt under eftermiddag och kvällar under helger på akutmottagningen. Införandet har förbättrat såväl kvaliteten på omhändertagandet, väntetiden till behandling och arbetsmiljön för medarbetarna.

Genom placering av fysioterapeuter på akutmottagningarna har kvaliteten på omhändertagandet vid ledskador kunnat förbättras och onödig vård kunnat undvikas.

Det har påbörjats införande av antibiotikaronder vid alla tre somatiska sjukhus där målet under 2019 är att flera avdelningar ska införa detta.

Flera klinker arbetar aktivt med patientnämndsärenden. På akutklinikerna tar verksamhetschefen ofta kontakt med berörda patienter för att skapa en kontakt samt få patientens upplevelser ordentligt belysta och bemötta. Eventuella förbättringsförslag tas med i klinikens förbättringsarbete.

Under senvåren har breddinförande av själv check-in genomförts i primärvården. Införandet har flyttats fram vid flera tillfällen på grund av tekniska problem från leverantören, men nu är lösningen på plats.

Vårdplats- och mottagningsenheten på Kullbergsska sjukhuset har tillsammans med ortopedkliniken på Mälarsjukhuset/Kullbergsska sjukhuset genomfört stora förbättringar i hela vårdkedjan för patienter som planeras för operation på Kullbergsska sjukhuset.

Under våren inträffade en allvarlig incident då det avslöjades att inspelade rådgivningssamtal till 1177 fanns på en oskyddad server. Incidenten berörde invånare i Region Stockholm, Region Värmland samt Region Sörmland då samtliga regioner anlitar samma företag för att svara på samtal

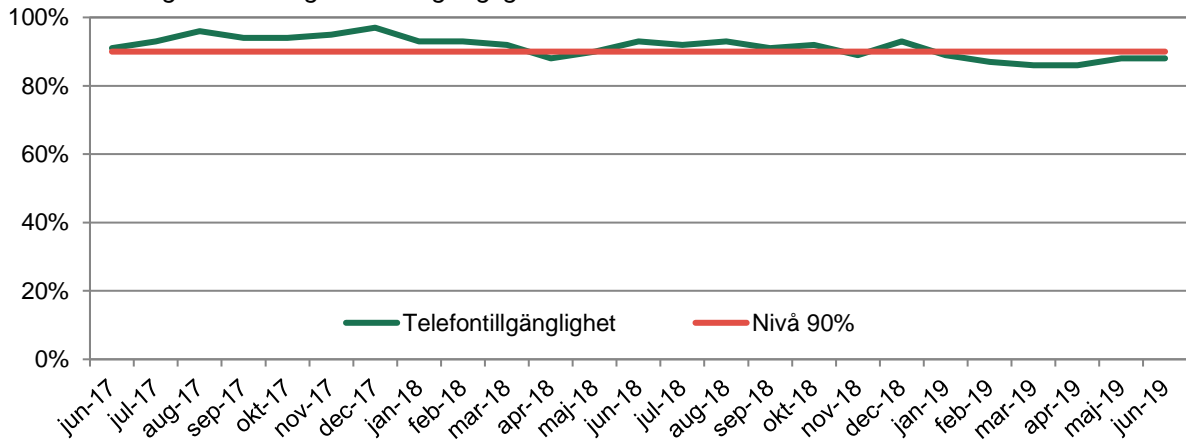
till 1177 vårdguiden. Avslöjandet innebar stor medial uppmärksamhet och inom regionen bildades en krisgrupp för att hantera incidenten. Effekterna av avslöjandet har inte påverkat invånarnas användning av tjänsten 1177 vårdguiden.

Tillgänglighet

Tillgängligheten har under årets första sju månader inte varit tillräckligt hög. Region Sörmland når inte målen, varken för primärvården eller specialistsjukvården. Tillgängligheten är inte ett problem bara i Sörmland, de flesta regioner når inte målet och jämfört med riket ligger Region Sörmland som mest några procentenheter ifrån.

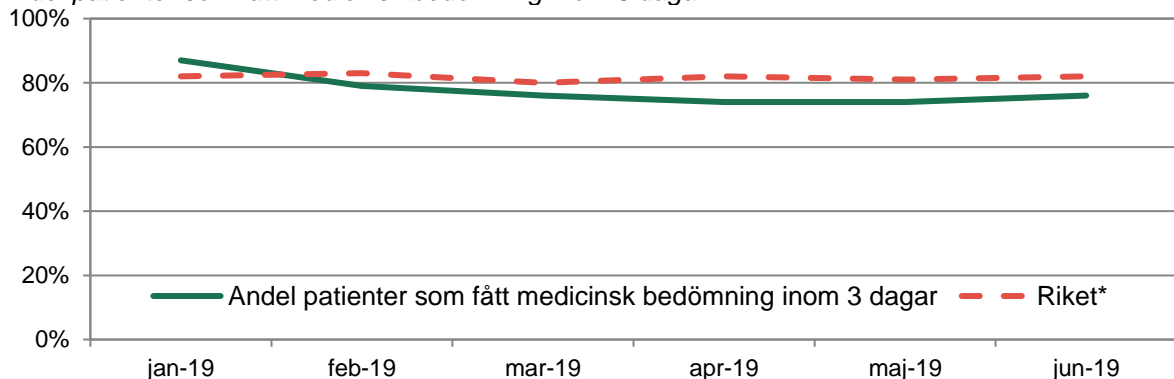
Tillgängligheten i primärvården mäts dels genom andel patienter som fick kontakt med vårdcentralen samma dag som de ringer samt andel patienter som fått medicinsk bedömning inom tre dagar.

Primärvård – genomsnittlig telefontillgänglighet

Under första halvåret 2019 nås inte målet att 90 % av de som ringer till en vårdcentral får kontakt samma dag, tidigare år har detta mål uppfyllts, med undantag för enstaka månader. Under juli hade 88 % av de som ringt till primärvården fått kontakt samma dag, av länets 18 regiondrivna vårdcentraler, nådde 10 målet på 90 %.

Andel patienter som fått medicinsk bedömning inom 3 dagar

* Det är 13 regioner som har rapporterat in uppgifter till Sveriges kommuner och landsting och som här redovisas som "Riket". De tre stora regionerna Stockholm, Skåne och Västra Götaland ingår inte i underlaget.

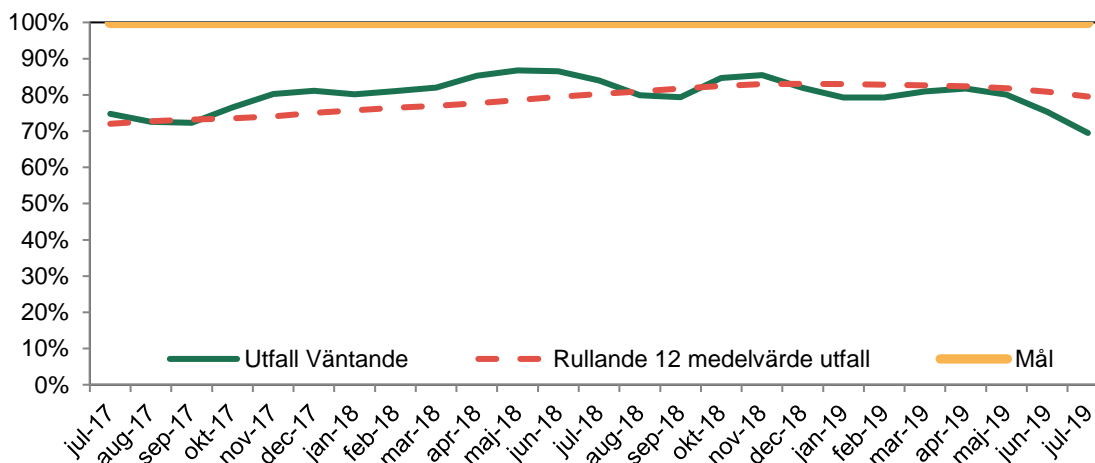
Under juni månad (senaste mätningen) fick 76 % av de som tog kontakt med primärvården en medicinsk bedömning inom tre dagar. Det är nytt för i år att mäta och registrera medicinsk bedömning inom tre dagar (tidigare var det kontakt med läkare inom sju dagar) och dessa siffror

utvärderas ännu med avseende på tillförlitligheten.

Tillgängligheten i primärvården har påverkats av ett högt tryck på telefonförfrågningar i kombination med vakanser. Ambitionen är att minska antalet telefonsamtal och få patienterna att börja använda digitala vårdtjänster via webben mer.

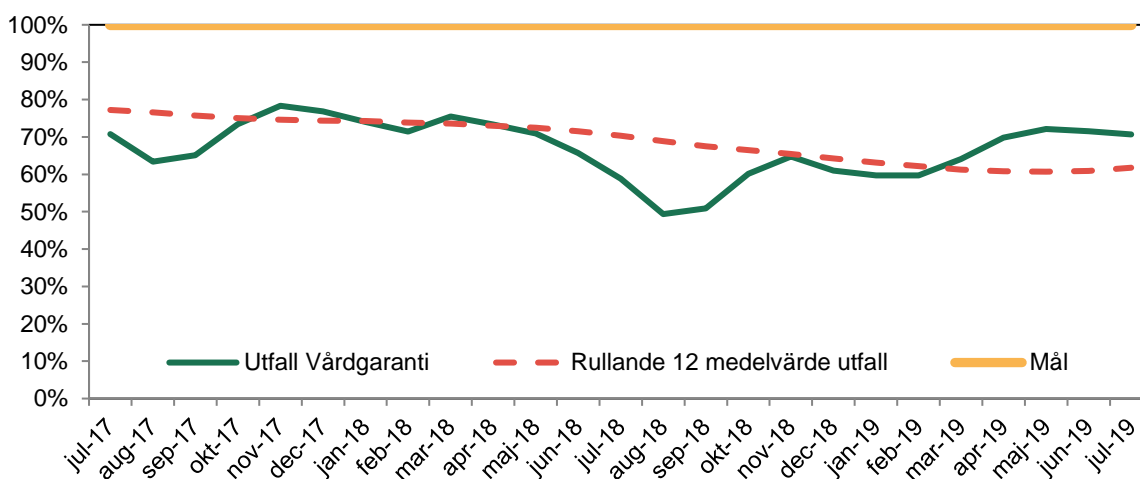
Målet för tillgänglighet inom specialistsjukvården är att ingen patient ska behöva vänta längre än 90 dagar på ett nybesök eller på behandling. Regionen når inte målen för tillgänglighet inom specialist-sjukvården, varken för nybesök eller behandling. Flera verksamheter uppger att en av orsakerna är brist på personal och att de behöver arbeta mer med kompetensförsörjning, produktionsplanering och workshifting för att nå målen.

Nybesök – andelen som väntat 90 dagar eller kortare

Andelen som väntat 90 dagar eller kortare på ett nybesök i specialistvården var 69 % i juli, vilket är lägre än juli 2018 då andelen var 80 %. Totalt antal väntande i juli var drygt 9 800 personer, vilket är 2 400 fler än i juli föregående år, det är framförallt de som väntat mer än 90 dagar som har ökat.

Behandling – andelen som väntat 90 dagar eller kortare

Andelen som väntat 90 dagar eller kortare på behandling i specialistvården har ökat sedan juli föregående år och var i juli 2019 71 %. Totalt antal väntande var drygt 3 200 personer, vilket är en minskning med närmare 1 800 personer. Den största minskningen är bland de som väntat mer än 90 dagar. Förbättringen är framförallt kopplad till hörapparatutprovning och behandling av gråstarr.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
<p>■ Andel patienter som fått regionens tjänster i god tid</p>	0 %	100 %	Indikatorn mäter hur stor andel av de ingående variablerna som når sitt målvärde. I indikatorn ingår sju variabler: Andel patienter som fått nybesök inom 90 dagar (specialistvården), Andel patienter som fått behandling inom 90 dagar (specialistvården), Andel patienter som fått kontakt med vårdcentralen samma dag som de ringer, Andel patienter som fått medicinsk bedömning inom tre dagar (primärvården), Andel patienter som lämnar somatisk akutmottagning inom åtta timmar, Genomförda första besök inom 90 dagar i barn- och ungdomspsykiatri samt Startade utredningar och behandlingar inom 30 dagar i barn- och ungdomspsykiatri. Under årets första sju månader nås inte målet för någon av dessa.
<p>■ Andelen utvalda områden inom kvaliteten som regionen förbättrat</p>	25 %	80 %	Indikatorn mäter hur stor andel av de ingående variablerna som når sitt målvärde. Indikatorn består av åtta variabler. Andel äldre med läkemedel som bör undvikas, Andel osignerade journalanteckningar över 14 dagar, Minska andelen vårdrelaterade infektioner, Minska andelen patienter med trycksår, Överbeläggningar, Antal disponibla vårdplatser, Utlokaliseringar samt Antal besök på akuten/1 000 invånare. Av dessa är det två (Andel äldre med läkemedel som bör undvikas och Antal disponibla vårdplatser) som nått målet. Flera av de övriga ligger nära målvärdet eller har förbättrat sig från föregående år. Den variabel som är längst från målet är Andel osignerade journalgranskningar över 14 dagar, där målet är 0 och andelen i juli 2019 var 83 %.

Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt

Ett område i Framtidens hälso- och sjukvård 2.0 är förebyggande och hälsofrämjande arbete. Ett långsiktigt arbete med förebyggande och hälsofrämjande insatser i hela vårdkedjan leder till högre livskvalitet, friskare befolkning och minskade kostnader för den samlade hälso- och sjukvården. Många vårdcentraler arbetar aktivt med hälsoförebyggande samtal, patientråd och olika former av hälsogrupper.

Inom hälso- och sjukvården pågår flera olika hälsofrämjande insatser. Alkoholstopp inför planerad kirurgi håller på att införas, där de bägge ortopedklinikerna är piloter. Ett breddinförande för all kirurgi planeras till hösten.

Förberedelser för införande av screening för colon- och ändtarmscancer pågår. Arbetet med att införa den nya metoden för livmoderhalscancerscreening har pågått under året och beräknas vara igång efter årsskiftet.

Under våren har ett lokalt programområde för levnadsvanor startat upp med deltagande av flera av regionens verksamheter.

Förbättrad information till patienterna inom rättspsykiatrisk vård. Planering pågår med utformningen och innehållet för Vårdmässan 2019, som vänder sig till patienterna som vårdas på Regionsjuk-

huset Karsudden. Syftet är att öka patienternas kunskap och delaktighet genom personliga möten och "prova-på-stationer" som till exempel hjärt-lungräddning och hjälpmedel.

Region Sörmland har en personcentrerad vård

I Framtidens Hälso- och sjukvård 2.0 är personcentrerad vård ett prioriterat område med målet att patienternas delaktighet i vården ska förbättras. Personcentrerad vård ska vara den sörmländska vårdens kärna vilken utgår från en gemensam värdegrund där patienten är delaktig och patientens resurser tas tillvara. Det är patientens samlade behov – medicinskt, socialt, individuellt – som ska vara vägledande för hälso- och sjukvårdens utformning.

Barnmorskor från hela länet deltar i ett eftervårdsprojekt. Tillsammans med vårdenhetscheferna från de tre mödravårdsenheterna i länet går gruppen en utbildning i tjänstedesign. Projektet har hittills intervjuat patienter från hela länet samt kommer till hösten att starta patientfokusgrupper. Patienterna får då tycka till om det nya tänkta arbetssättet. Utbildning till personalen på enheterna kommer ske under hösten.

I projektet "framtidens vårdavdelning" fokuserar arbetet på personcentrerad vård genom att inkludera patienter i arbetet med förändrade arbetssätt och kompetensskiftning. Utmaningen har varit att få digitala lösningar för insamling av patientenkäter och arbetet kommer att fortsätta under 2019.

Arbetet med att starta en dialysmottagning på Kullbergsska sjukhuset pågår i samverkan med patienter och personal.

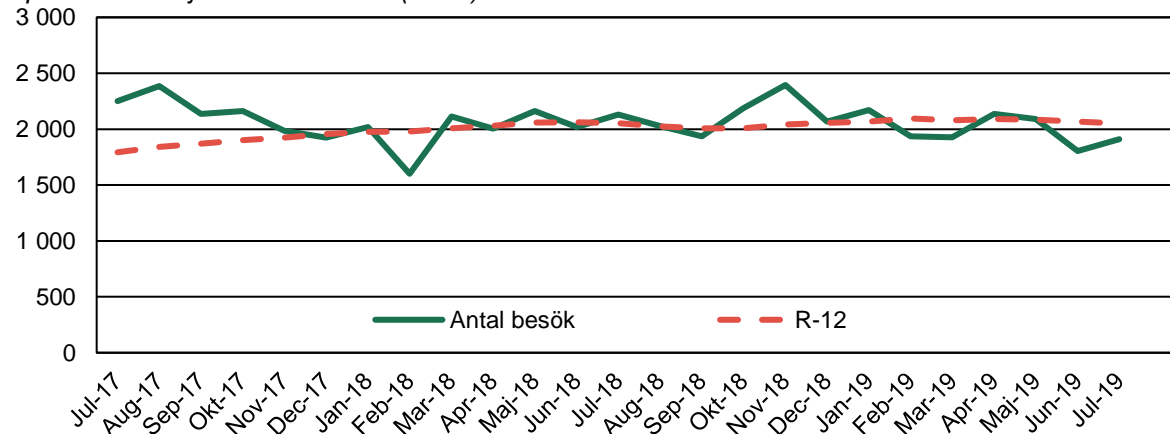
På Regionsjukhuset Karsudden sker utvecklingen av personcentrerat arbetssätt dels genom teamkonferenser, där patienten är en medlem av teamet och dels genom införandet av metoden Ett självständigt liv, för personal som arbetar med patienterna i rättspsykiatrisk vård. Parallellt pågår även framtagandet av en modell för omvårdnadsrond på vårdavdelning. Framtagandet av modellen sker bland annat som en pilot på en vårdavdelning.

Region Sörmland har en utbyggd primärvård och en förstärkt närvård

Enligt Framtidens hälso- och sjukvård 2.0 ska basen utgöras av den nära vården. Den framtida hälso- och sjukvården ska ges nära befolkningen, endast vård som inte kan tillgodoses i öppenvård ska ges i slutenvård.

På samtliga vårdcentraler finns samordningssköterskor för att möta upp behovet av samordning av patienter gentemot slutenvård och kommunal hemsjukvård och andra kommunala hjälpinsatser. Det pågår ett arbete med att förbättra omhändertagandet vid akut hjärtsjukdom och stroke. Vidare överförs en del ineliggande vård till dagvård eller specialiserad mottagning men också till vård i hemmet.

Specialiserad sjukvård i hemmet (SSIH) – Antal besök

Antal inskrivna inom Specialiserad sjukvård i hemmet (SSIH) har minskat med cirka 30 personer under juli 2019 jämfört med juli 2018. SSIH på Kullbergsska sjukhuset har fortsatt att utvecklas och omfattar nu alla åldrar inklusive barn, alla diagnoser och inget tak på antalet anslutna. Vårdplats- och mottagningsenheten utvecklar den nära vården och i dagsläget har fler patienter stöd i hemmet än antalet slutenvårdsplatser inne på sjukhuset.

Region Sörmland har en god vård för patienter med komplexa behov - kroniker och multisjuka

Enligt Framtidens hälso- och sjukvård 2.0 ska vi stärka och utveckla en sammanhållen vård och omsorg för patienter med komplexa behov.

Under 2018/2019 anställdes hjärtvikts- och KOL-samordnare för att vidareutveckla hjärtvikts- och KOL-processen och stötta främst primärvården att följa de riktlinjer som finns, underlätta registreringen i nationella register och förenkla vårdprocesserna genom olika förbättringsprojekt.

Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig och kvalitativ rättspsykiatrisk vård

Under första halvåret 2019 har en ny vårdavdelning öppnats på Regionsjukhuset Karsudden, vilket har medfört att sjukhuset har växt från 127 vårdplatser till 143 vårdplatser. Den nationella bristen på rättspsykiatriska vårdplatser och fler avtalade platser med Stockholm har hållit beläggningen på en hög nivå.

Ett av verksamhetens mål är att; alla som vistas på Regionsjukhuset Karsudden ska känna sig trygga. Förutsättningarna för det och möjligheten för en genomlysning av säkerheten på sjukhuset ökade då Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan i juni beslutade att Region-sjukhuset Karsudden får genomföra en förstudie och projektering av allmän inpasseringskontroll. Planeringen för detta arbete har redan startat.

Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig och kvalitativ tandvård

Region Sörmland har avtal med verksamheter som levererar tandvård till de sörmländska invånarna. Folk tandvården Sörmland är den största leverantören. När det gäller allmäntandvården för barn och unga vuxna var 5,9 % av samtliga barn och unga listade på extern vårdgivare i juli. Motsvarande siffra för 2018 var 6,3 %.

Region Sörmland har kulturverksamhet som bidrar till ett hållbart samhälle och till individens utveckling genom att vara en dynamisk utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund

Under första halvåret har Sörmlands museums verksamhet varit inriktad på att genomföra planerade utställningar och programverksamhet samt på att justera och finslipa de nya lokalernas funktioner och användning. Vad gäller utställningar har under våren, i urval, följande visats: En perfekt människa? som är en utställning om makt, ideal och funktionalitet; Tack för din ansökan! som är en utställning om flykt, migration och om väntan på svar och om att leva i paus; Vad händer om ingen längre kan? som är en utställning om slöjd, hantverk och immateriellt kulturarv; samt Koll på kläder som är en utställning om kläder och hållbarhet som utmanar dagens syn på konsumtion och produktion. Museet har också som vanligt under sommaren haft ett flertal utställningar och värdskap på Nynäs slott liksom på Nyköpingshus.

Scenkonst Sörmland har producerat teaterföreställningen Ett dockhem, som har spelats i Teater-ladan på Nynäs slott under juni och juli. Produktionen kommer att turnera runt i länet under hösten. Under våren har mellanstadieföreställningen Välkommen till skamceremonin visats i de sörmländska mellanstadieskolorna. Musik på Sörmländska Slott och Herresäten presenteras i år för 30:e året.

Region Sörmland har utbildning och folkbildning som bidrar till att utveckla regionen och individen på ett hållbart sätt avseende demokrati, kultur, kunskaper och bildning

I mars 2019 startade Eskilstuna folkhögskola etableringskursen på nytt, skolan tog över och implementerade projektet Kreativa Vägar till Integration och Sysselsättning genom Kultur (KVISK) som riktar sig till utlandsfödda kulturarbetare och personer inom kreativa yrken. Eskilstuna folkhögskola planerar att ta över arbetet med EU-läkare. Skolan föreslås då att arbeta med uppsökande, rekrytering och utbildning av EU personal med utbildning inom vårddyrken.

Det är bra söktryck till danskurserna på Åsa folkhögskola och det kommer att vara större elevgrupper i höst jämfört med förra året och våren, vilket innebär en bra beläggning på internatet.

Vid Öknaskolan läser cirka 250 elever, varav 140 elever bor på skolan. Intagning av elever är något mer positivt jämfört med budgeterat. Rivning av byggnad har pågått under våren och har slutförts nu under sommaren.

Region Sörmland har friluftsverksamhet som bidrar till god livskvalitet och hälsa, hållbar utveckling och en levande region med för alla god tillgänglighet till natur- och kulturmiljöer

Vid Nynäs slott har under perioden slotts- och gårdsvisningar och utställningar med mera anordnats. Under våren har även arbete pågått gällande att ansöka om byggnadsminnesförklaring av slottet med slottsområde.

Arbetet med att ta fram en skötselplan för skogen har pågått under våren och är nu i sitt slutskede. Det nedbrunna permanentboendet inom Nynäs naturreservat, som brann ned till grunden i juni 2018, är ännu inte återuppbyggt. Dialog pågår för att om möjligt kunna återuppbygga huset.

Region Sörmland bidrar till en god regional utveckling

Det regionala utvecklingsarbetet behöver vara flexibelt och anpassningsbart för att kunna möta de förändringar som sker i omvärlden och som får konsekvenser för Sörmlands utveckling.

Genom regionbildningen fick Region Sörmland en ny roll som regionalt utvecklingsansvarig. Det innebär att skapa förutsättningar för en utveckling som leder till en hållbar tillväxt i alla delar av länet. Uppdraget finns reglerat i förordningen om regionalt tillväxtarbete och i en lag om regionalt utvecklingsansvar.

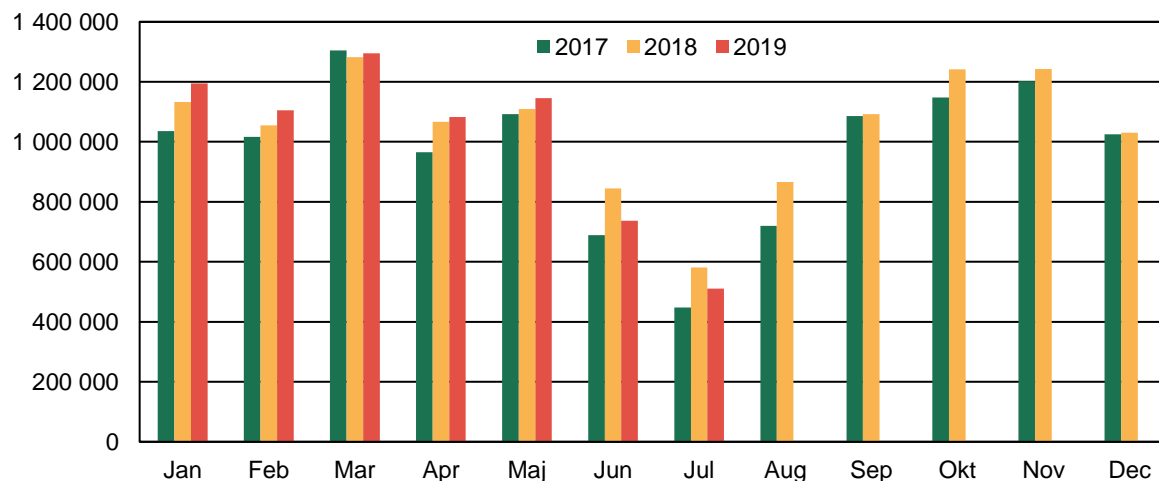
För Sörmlands vidkommande, som en del i den växande Stockholm - Mälardalsregionen, är det väsentligt med storregional samverkan över länsgränserna. Flertalet prioriterade forum och aktiviteter adresseras direkt till den storregionala arenan.

Andra viktiga utvecklingsinsatser för att uppnå goda livsvillkor för medborgare i Sörmland, ett välmående näringsliv och en hållbar utveckling inom fysisk och digital infrastruktur. Regionen söker former för finansiering av projekt och aktiviteter som syftar till att uppnå måluppfyllelse.

Region Sörmland har en god kollektivtrafik med hållbar tillväxt och utveckling

Kollektivtrafiken arbetar för smarta och effektiva resor genom en ökad samordning av resor, där målet är fler resenärer på samma väg och slinga i samma fordon.

Antal påstigande i allmän kollektivtrafik buss

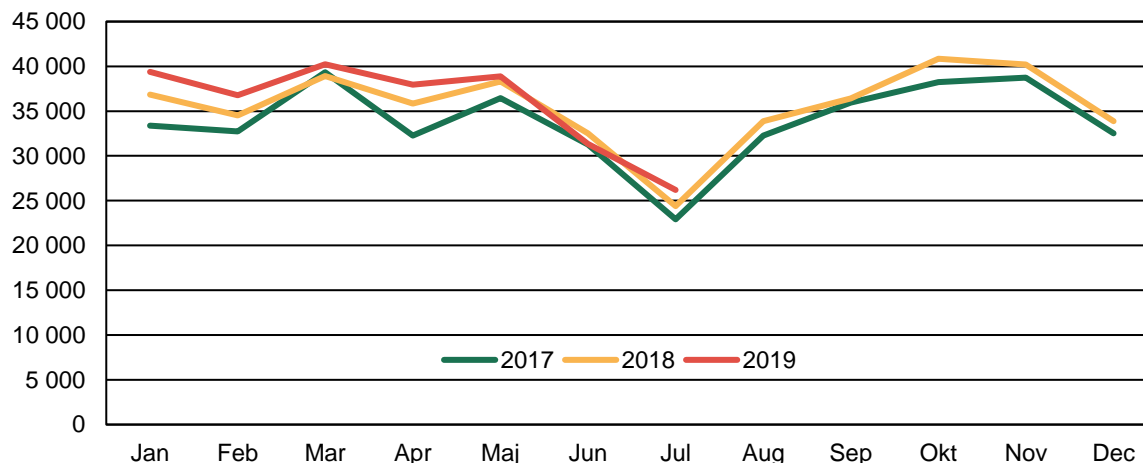

Resandet har utvecklats positivt under de första sju månaderna med undantag för juni och juli. I busstrafiken ökar resandet mest procentuellt i Strängnäs och Katrineholm men de flesta kommuner har en positiv utveckling. Gnesta går däremot mot trenden med ett minskat resande vilket är en följd av de neddragningar som gjordes vid senaste tidtabellsskiftet. Även i tågtrafiken ökar resandet på samtliga linjer.

De nya busstrafikavtalen innebär en förbättrad kundmiljö där en generell standardhöjning görs ombord på alla bussar. Bland annat kommer WiFi och laddmöjligheter att finnas ombord. I landsbygdstrafiken kommer inbyggda bilbarnstolar finnas på samtliga bussar.

Under delårsperioden har den allmänna kollektivtrafiken till 100 % körts på förnybara drivmedel och den särskilda kollektivtrafiken har 94,5 % av fordonskilometrarna under perioden januari-mars körts med förnybara drivmedel.

Antal resor särskild kollektivtrafik

Vad gäller resandet i den särskilda kollektivtrafiken har det under perioden januari till juli 2019 utförts drygt 250 000 resor. Samma period föregående år genomfördes drygt 240 000 resor. För de första sju månaderna 2019 har cirka 3,9 % fler resor genomförts i jämförelse med samma period föregående år.

Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering

Att stärka rättighetsbaserade arbetsätt och därmed öka kunskapen om tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård ökar regionens förutsättningar att nå målet Sveriges friskaste län 2025.

I syfte att prägla regionen av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering har Region Sörmland under perioden deltagit med budskapet "Sex ska vara schysst" vid samtliga PRIDE-festivaler som arrangerats i länet. Regionen har även arbetat för att stimulera till och medverka i insatser som lyfter fram integrationen som en tillväxtfaktor.

Under perioden har uppföljning av social hållbarhet i regionens samlade verksamhet skett genom "Screening av social hållbarhet 2.0".

Flera verksamheter har HBTQ-certifierats och det finns en ökad medvetenhet att titta på exempelvis könsuppdelad statistik.

Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion

Under första delåret 2019 har en minimeringslista för produkter som bör fasas ut från verksamheterna tagits fram. En analys av produkters miljö- och klimatpåverkan har legat till grund för minimeringslistan. Sedan tidigare finns en liknande förteckning över kemiska produkter som inte ska användas på grund av miljöskäl.

Hållbara upphandlingar är en viktig parameter för att regionen ska kunna nå uppsatt mål inom i princip samtliga områden inom miljöområdet. Under 2018 utvecklades arbetssättet för hållbar upphandling i samverkan med Region Västmanland. Under första delåret har huvudsakligen fokus legat på faktisk kravställning i upphandlingar medan utvecklingsarbetet har fått mindre utrymme.

Flera verksamheter arbetar aktivt för att öka andelen resefria möten, där både möjlighet till Skypemöten och tillgång på videoutrustning har ökat.

Under våren har division medicin börjat sprida information om medicinsk handläggning inklusive provtagning i poddar. Om divisionens verksamheter genomför rätt undersökningar och rätt provtagning vid rätt tillfälle kommer det att minska brukande av resurser. Vidare pågår införande av antibiotikaronder, med syfte att minska/förändra arbetsätt vid förskrivning och ordination av antibiotika.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
■ Andel miljöindikatorer som uppnår sitt målvärde	-	80 %	Mäts på helår. Kommer från regionens hållbarhetsprogram 2019–2023 och är därmed inte jämförbart med det gamla miljö- och klimatprogrammet.

Region Sörmland är en fossiloberoende region

Inom Region Sörmland bedrivs åtskilliga projekt och åtgärder med syftet att bli en fossiloberoende region. Här kan bland annat nämnas åtgärder för att främja hållbart resande till och från arbetet samt i tjänsten, ökad digitalisering, kravställning vid upphandling samt val av livsmedel. Under första delåret har även ett arbete med att ta fram en strategi för fossilfri fordonsflotta pågått. Detta arbete kommer att fortlöpa under hösten.

Huvuddelen av Region Sörmlands användning av fossila bränslen samt klimatpåverkan är känd. En samlad beskrivning av samtliga parametrar skulle dock underlätta åtgärdsarbetet.

Region Sörmland har en hållbar livsmedelskedja

Region Sörmland har under perioden fortsatt sitt deltagande i arbetet med Stolt Mat i Sörmland. Sörmland anses redan idag vara en av Sveriges starkaste matregioner med goda förutsättningar att producera mat från jord till bord. Under februari lanserades en regional livsmedelsstrategi och under våren 2019 påbörjades arbetet med att genomföra den regionala livsmedelsstrategin, något som kommer fortsätta under 2019 och in i 2020.

Resursperspektivet

Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta och engagerade medarbetare som känner arbetsglädje

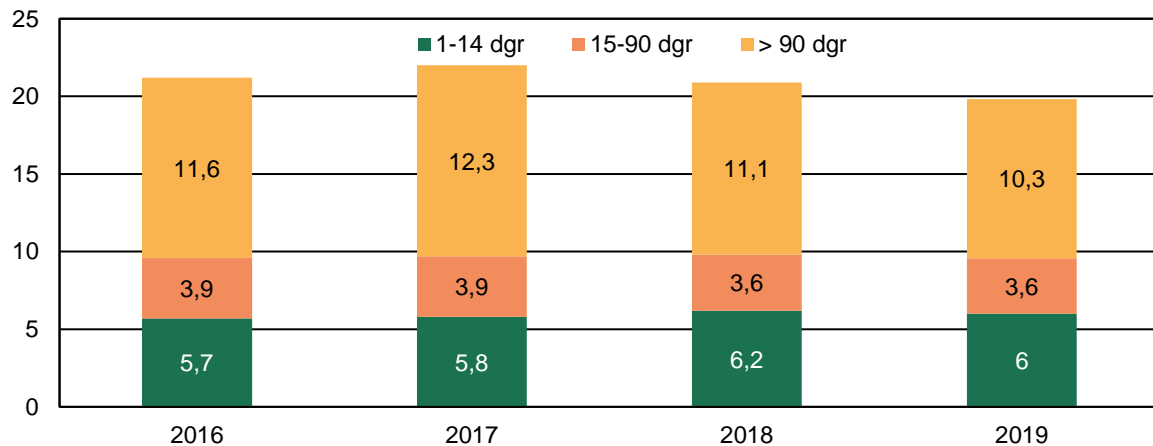
Indikatorn HME (Hållbart medarbetarengagemang) mäts en gång om året i samband med Medarbetar- och säkerhetsenkäten. 2018 års HME-värde var 78,6 vilket innebar att målvärdet på 78 uppnåddes. I bakgrundsfrågor som ställs visar 2018 års resultat att 88,0 % av de svarande medarbetarna anser sig kunna rekommendera sin arbetsplats till andra.

Under första delåret 2019 har arbete pågått med implementering, utbildning och utvärderingar av kompetensförsörjningsmodellen.

Arbetad tid och frånvaro

Sjukfrånvaron fortsätter att minska och uppgick till 6,5 % för tolv månadersperioden, vilket är en minskning 0,3 procentenheter jämfört med föregående delår och är samma procentenheter jämfört med årsskiftet. Antalet sjukdagar per anställd uppgick till 19,8 under tolv månadersperioden, vilket är en minskning med 1 dag jämfört med motsvarande period föregående år. Det är framför allt långtidssjukfrånvaron över 90 dagar som minskar. Kvinnorna är mer sjukfrånvarande än männen med en sjukfrånvaro på 7,3 % jämfört med männens 4,0 %. Kvinnornas sjukfrånvaro minskar dock till följd av att långtidssjukfrånvaron går ner medan männens sjukfrånvaro ökar svagt. Andelen anställda med upprepade sjukfrånvaro, det vill säga som varit sjukfrånvarande vid sex eller fler tillfällen under tolv månadersperioden, ligger kvar på samma procentenhet (10 %) som förra delåret.

Sjukfrånvarodagar per anställd R12

Antal anställda och årsarbetare

Antalet anställda och årsarbetare ökade jämfört med föregående delår. Antalet anställda var 8 036 (+780) och antalet årsarbetare var 7 752,6 (+779,2). Den stora ökningen är huvudsakligen hänförlig till regionbildningen som bidrog med 729 fler anställda och 695 årsarbetare.

På grund av Regionbildningen har grupper som städ, kök, hantverk och teknik samt ledning och administration ökat jämfört med vad som rapporterades i årsredovisningen. Inga större förändringar har skett inom yrkeskategorierna inom hälso- och sjukvården jämfört med vad som rapporterades i årsredovisningen.

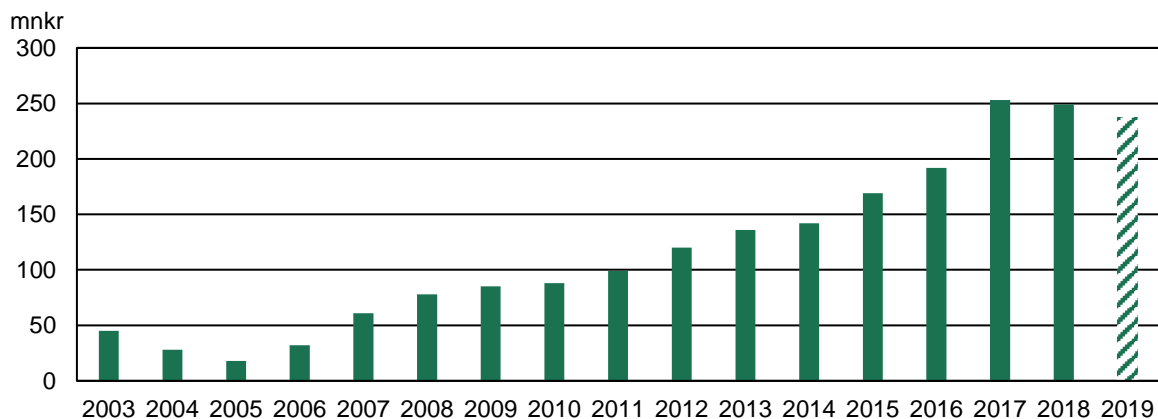
Anställda och årsarbetare exklusive anställda i arbetsmarknadsåtgärder anställda på BEA-avtalet

Yrkeskategori	Antal Anställda	Diff fg delår Antal Anställda	Antal Årsarbetare	Diff fg delår Antal Årsarbetare
00 Ingen etikett	1	1	1,0	1,0
10 Ledning	392	52	390,8	52,2
15 Administration	1 294	235	1 256,1	237,2
20 Läkare	932	38	911,1	35,5
21 Sjuksköterska	1 951	32	1 881,2	34,1
22 Undersköterska, skötare m fl	1 947	9	1 847,8	18,4
23 Paramedicin	707	9	690,1	7,2
40 Utbildning och fritid	229	- 3	212,7	- 4,1
50 Teknik	176	95	174,7	95,5
52 Hantverk	76	43	74,0	42,2
60 Kök	105	84	97,1	77,6
65 Städ	226	192	216,0	182,4
Totalsumma	8 036	787	7 752,6	779,2

Insatser genomförs i form av bland annat fler AT-platser, intensifierat rekryteringsarbete riktat till verksamheter med inhyrning, utlandsrekrytering samt ett ökat antal studieplatser för undersköterskor och skötare som studerar till sjuksköterska med bibehållen lön.

Minskat beroende av inhyrd personal

Regionstyrelsen fattade den 14 februari 2017, § 30/17, beslut om att ansluta sig till det nationella projektet om att aktivt arbeta med åtgärder som på olika sätt skapar förutsättningar att bli oberoende av inhyrd personal. Nationella projektbeställare är regiondirektörgruppen och projektet hålls ihop med stöd av Sveriges kommuner och landsting. För att öka styrning/ledning för hur tjänster från bemanningsföretag anlitas har exempelvis skarpare krav för att godkänna bemanningsföretag som leverantör lagts in i den pågående upphandlingen. Flera åtgärder har vidtagits regionövergripande för att minska beroendet av inhyrd personal och hälso- och sjukvården tillämpar en strikt rutin där inhyrning ska föregås av godkännande (dispens) från hälso- och sjukvårdsdirektör och för division primärvård av divisionschef. Alla avrop som sker i divisionerna ska göras via avropssamordnare som har kontakt med aktuella bolag för att säkerställa att avrop sker enligt dispensansökan och att avtalen följs.

Under perioden har Region Sörmland minskat kostnaden för inhyrd personal. Den totala kostnaden i hälso- och sjukvården minskade med cirka 26 mnkr jämfört med förra delåret och uppgick till cirka 121 mnkr. Kostnaden för både läkare och sjuksköterskor minskade, det är framför allt kostnaderna för inhyrda läkare som minskat motsvarande 23 mnkr. Prognosen för 2019 är 237 mnkr.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete, undersöka, riskbedöma, åtgärda och kontrollera

Medarbetarenkäten som genomfördes i november 2018 visade ett stort engagemang. Andel som kan rekommendera sin arbetsplats var 88 % och Hållbart Medarbetar Engagemang visade ett HME-index på 78,6. Verksamheternas chefer erbjuder utbildning gällande arbetet med resultatet. Samtliga chefer har även erbjudits individuell coaching som syftar till att skapa förutsättningar för att arbeta med förbättringar och utföra sina uppdrag med engagemang i verksamhetens fortsatta arbete kring handlingsplan och aktiviteter.

Resultatet i senaste medarbetarundersökningen visar att de "yngre" (29 år eller yngre) över tid har fått minskad medarbetarkraft, ökad arbetsrelaterad utmattning och minskad upplevelse av delaktighet. Syftet med en fördjupad analys är att undersöka vad som kan orsaka denna upplevelse för att utifrån det se över möjligheten att hitta insatser för att vara en attraktiv arbetsgivare. Ett första uppstartsmöte har genomförts och en preliminär aktivitets- och tidplan är framtagen.

Organisatorisk och social arbetsmiljö, kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier

Under våren har Arbetsmiljömedicin i Örebro genomfört utbildningar för chefer och huvudskyddsombud i kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbetsmiljöutbildningar

Partsgemensamma arbetsmiljöutbildningar hålls för chefer och skyddsombud. Innehållet är till stora delar byggt på material av Suntarbetsliv. Samma arbetsmiljöutbildning finns som E-utbildning till fackligt förtroendevalda och till chefer innan de skriver under dokumentet Fördelning av arbetsmiljöuppgifter.

Arbetsinriktad rehabilitering

En ny övergripande rutin för arbetsinriktad rehabilitering togs fram under 2018 och arbetet med implementering av den har pågått sedan dess. Utbildning för chefer om arbetslivsinriktad rehabilitering har hållits i olika forum och parallellt med det har rutinen gått igenom och justerats ytterligare.

Under våren 2019 har en omarbetning av regionens systemstöd för dokumentation av arbetslivsinriktad rehabilitering genomförts.

Från 1 januari 2019 höjdes friskvårdsbidraget från 1 000 kr till 2 500 kr per år och medarbetare. Ett arbete har påbörjats med att ta fram förslag på aktiviteter för att på olika sätt uppmuntra medarbetare att aktivt utnyttja friskvårdsbidraget.

Hälsoutvecklare, coachande samtal och hälsoinspiratörer

Hälsoutvecklare arbetar för att öka motivation och engagemang kring friskvård. I Nya möjligheter utför också hälsoutvecklare coachande samtal där medarbetare kan prata om sin arbetssituation.

Målet är att hälsoinspiratören i sin roll ska vara ett stöd till sin chef i arbetet med en hälsofrämjande arbetsplats. Under första halvåret 2019 har Region Sörmland haft 214 hälsoinspiratörer.

Löner och villkor

Löneanalys har genomförts på ett antal verksamheter, merparten inom Hälso- och sjukvården.

Löneöversyn är genomförd för de flesta av våra motparter under våren.

Från och med 1 januari 2017 finns krav på arbetsgivaren att genomföra en lönekartläggning varje år. De skärpta kraven innebär behov av ett strukturerat och standardiserat arbetssätt varför upphandling av ett lönekartläggningssystem varit nödvändigt. Leverans av det nya lönekartläggningssystemet kommer att ske under hösten 2019.

Kompetensförsörjning

I kontakt med externa certifierade utbildare (Mälardalens högskola med flera) verkar Region Sörmland för att utbildningarna innehåller relevant kunskap så att studenter får anställning och Region Sörmlands kompetensförsörjning säkras och att medborgare vill arbeta, leva och bo i regionen.

Ett led i detta är att delta i det regionala utbildnings- och kompetensrådet. När det gäller Vård- och omsorgscollege är återcertifiering godkänd för perioden 2019–2024. Avtal gällande sjuksköterskeprogrammet, specialistsjuksköterskeprogrammet och barnmorskeprogrammet är under revidering.

En överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och landsting fattades under juni månad och innebär att regionerna kommer att tilldelas medel avseende medarbetare inom vården. Del av dessa är öronmärkta för utbildning av specialistsjuksköterskor.

Studieförmån

Studieförmånen innebär möjlighet för sjuksköterskor (som jobbar inom regionen) att kunna utbilda sig till specialistsjuksköterska med bibehållen grundlön. Förmånen gäller även tillsvidareanställd undersköterska, skötare eller medicinsk sekreterare inom Region Sörmland för vidareutbildning till sjuksköterska eller inom paramedicin.

Det är 53 sökande gällande specialistsjuksköterskeutbildning med start höstterminen 2019. Det finns 21 heltidsplatser gällande specialistsjuksköterskeutbildning tillgängliga. Till grundutbildningen höstterminen 2019 är det 25 sökande och 15 heltidsplatser finns tillgängliga.

Uppdragsutbildning specialistsjuksköterskeprogram med inriktning operationssjukvård

Hälso- och sjukvårdsledningen i Region Sörmland beslutade under 2018 att påbörja en upphandling gällande utbildningsplatser med Karlstads universitet med planerad start höstterminen 2019. Avtalet är klart och det är sju medarbetare som påbörjar utbildningen med start höstterminen 2019.

Programmet för nytexaminerade sjuksköterskor

Syftet med programmet är att verksamheten ska erbjuda en hög kvalitet på introduktionen av nyanställda, nytexaminerade sjuksköterskor genom att komplettera den grundläggande introduktionen på basenheten. Rekrytering av samordnare på Mälarsjukhuset har genomförts och rekrytering av samordnare på Nyköpings lasarett pågår och väntas vara klar under sommaren.

Under vårterminen 2019 har totalt 65 nytexaminerade sjuksköterskor deltagit i programmet, nio på Nyköpings lasarett, sju på Kullbergsska sjukhuset och 39 på Mälarsjukhuset.

Traineeprogrammet

Syftet med programmet är trygga sjuksköterskor som är väl förtrogna med sjuksköterskerollen och de förväntningar som idag ställs på sjuksköterskor i verksamheten. Syftet är också att sjuksköterskan efter avslutat program ska känna att man är på rätt plats och i rätt verksamhet. Under vårterminen har 18 sjuksköterskor deltagit i programmet och fyra blev färdiga i juni 2019. Sammanlagt har elva sjuksköterskor avslutat traineeprogrammet sedan programmet startade och samtliga har valt att fortsätta sin anställning på en av de enheter de tjänstgjort på under programmet.

Utredning av hur vi säkerställer övergången från AT-tjänstgöring till Bastjänstgöring (BT) för läkare
AT-chefer har tillsammans med en av studierektorerna inom primärvård utarbetat ett förslag på ett BT-koncept som kommer att testas i årets kompletterande underläkartjänstgöring (KULT). Region Sörmland kommer under hösten att utbyta erfarenheter med andra regioner kring detta arbete. Riskanalys för övergången från AT till BT kommer att genomföras under hösten enligt tidigare planering.

Ledarskap

Chef- och medarbetarplattform

Arbete med att ta fram en chefs- ledar- och medarbetarplattform pågår men tidplanen är aningen framflyttad. Syftet med en "plattform" är att ge uttryck för regionens vision nerbrutet till tydliga värdeord som ska vara vägledande för såväl chefer som medarbetare i det vardagliga arbetet.

Ledarstipendium

2018 inrättades ett ledarstipendium. Syftet med stipendiet är att betona betydelsen av det goda och utvecklande ledarskapet för att uppmuntra regionens chefer, vilket skapar förutsättningar att rekrytera, utveckla och behålla chefer och medarbetare. Hela processen för ledarstipendiet har setts över gällande stadgar, information marknadsföring och utvärdering.

Chefsutbildningar

Följande chefsprogram- och utbildningar har påbörjats första delåret.

- Framtida ledare
- Praktiskt ledarskap
- Ledarprogrammet
- Högre chefsutbildning (fem deltagare från Region Sörmland)
- Grundläggande chefsutbildning
- Påbyggnadsutbildning för chefer
- Mentor- och adeptprogram
- Chefshandledning i grupp

Den andra "högre chefsutbildningen" har startat med fem deltagare från Region Sörmland. Utbildningen sker inom ramen för Framtidens Arbetsliv som är en del i strukturen inom det så kallade Samhällskontraktet. Målgruppen för utbildningen är högre chefer eller nyckelpersoner som leder specifika områden där samverkan med andra aktörer och samspel med den politiska styrningen är av stor vikt.

Kompetensförsörjningsmodellen

Under första delåret 2019 har fortlöpande arbete pågått med implementering, utbildning och utvärderingar av kompetensförsörjningsmodellen i regionens verksamheter. Kompetenser för regionövergripande uppdrag och roller har tagits fram och tilldelats de olika rollerna. Information och planeringsdialog har pågått inför höstens fortsatta implementering. Parallellt med implementeringen har arbete påbörjats med att ta fram Karriärvägar i klinisk vård för sjuksköterskor i Region Sörmland.

Rekrytering och arbetsmarknad*Rekryteringsprocessen*

Utbildning i kompetensbaserad rekrytering för chefer pågår och ett 50-tal chefer har gått utbildningen. Nya rekryteringssidan finns nu på intranätet och kommer att uppdateras kontinuerligt.

Mässor

I syfte att marknadsföra Region Sörmland som arbetsgivare och dess olika verksamheter deltar Region Sörmland i mässor. Första halvåret 2019 deltog Region Sörmland på 24 mässor. Mässorna har i huvudsak varit riktade till vårdyrken men regionen har även funnits representerade på ett par mässor riktade till andra yrkesgrupper.

Sommarungdomspraktik

Sommarungdomspraktik anordnas årligen i regionen för att därigenom ge gymnasieungdomar som slutfört årskurs två en inblick i Region Sörmlands verksamheter och olika yrken. Det är en strategisk rekryteringsåtgärd men även en värdefull arbetsmarknadsåtgärd, då vårdverksamheter inte sällan är den första kontakten ungdomar har med arbetslivet.

Nyanlända med vårdkompetens

Fortfarande finns det flertalet nyanlända i länet, i första hand läkare, som inte nått legitimation och anställning. Dessa personer ges möjlighet att delta vid utbildningen Vårdintroduktion, som startade vid Eskilstuna folkhögskola i november 2017 med syfte att förkorta och effektivisera vägen mot legitimation och anställning för nyanlända med vårdyrke. Utbildningen beviljades även för 2019 projektmedel från Länsstyrelserna. Intresset för utbildningen har fortsatt varit störst bland läkare, men även fysioterapeuter, sjuksköterskor samt röntgensjuksköterskor har deltagit. Flera av

deltagarna har efter auskultation erbjudits anställning som läkarassistent eller sjuksköterska, som kombineras med fortsatta studier mot legitimation.

Upphandling av rekryterings- och bemanningstjänster

Via ramavtalet för utlandsrekrytering har sju läkare och fyra sjuksköterskor kontrakterats under första halvåret 2019. Vi har inlett ett arbete tillsammans med Eskilstuna folkhögskola för att se om Region Sörmland har möjlighet och att ta hem fler utlandsrekryteringar i egen regi. Nytt ramavtal gällande bemanning av sjuksköterskor tecknades 2019-01-16.

Nya Möjligheter

Syftet med Nya möjligheter är underlätta den interna rörligheten samt erbjuda utveckling för medarbetare med att prata om sin arbetssituation med en professionell coach. Under första halvåret 2019 har 31 coachingssamtal genomförts och 46 medarbetare har via matchning fått nytt jobb.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
● Andelen engagerade medarbetare HME index (Mäts ej 2019)	78,6 %	78 %	
◆ Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid	6,5 %	Max 6 %	

Region Sörmland har en ändamålsenlig, säker IT som möjliggör delaktighet och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

Under året har ett intensivt arbete för att landa övergången från Landstinget Sörmland till Region Sörmland bedrivits. Många medarbetare har varit involverade i arbetet med att säkerställa alla förändringar i de olika IT-komponenterna i samband med övergången.

Ett flertal projekt pågår inom Region Sörmland och det största just nu är programmet Framtidens Vårdinformationsstöd (FVIS). Programmet har kommit igång ordentligt under våren och IT-organisationen tittar på hur prioritering ska ske mellan uppdrag, arbetsuppgifter och bemanning för att på bästa sätt nyttja regionens resurser.

Generellt så deltar IT-organisationen i Region Sörmlands olika pågående projekt för att genom teknikens möjligheter utveckla och skapa förutsättningar för effektiva arbetssätt. Några projekt som pågår är "1177 i egen regi", "digitala besök", "migrering av information (FVIS) och arbetsplatsinventering vård (FVIS).

Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

För perioden januari - juli 2019 redovisar regionens verksamheter ett resultat på 25,4 mnkr vilket är 56,2 mnkr bättre än budgeterat. Om man jämför med föregående år så var verksamheternas resultat 66,8 mnkr. Indikatorerna når uppsatta målvärden för delåret.

Helårsprognosen pekar på ett resultat på 45 mnkr vilket är detsamma som budgeterat värde. Prognosen bygger på en ny skatteprognos av Sveriges kommuner och landsting (SKL, 22 augusti 2019) och senast kända förutsättningar i övrigt.

Finansiella intäkter och kostnader redovisas enligt ny redovisningslag vilket gör jämförelser bakåt i tiden svåra. Utöver den nya redovisningslagen så påverkar regionbildningen och genomförda avbolagiseringar jämförelserna i flertalet resultatgrupper nedan.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
● Ekonomiskt resultat	608,2 mnkr	45,0 mnkr	
● Soliditet inklusive pensionsförbindelser	-0,8 %	-4,2 %	

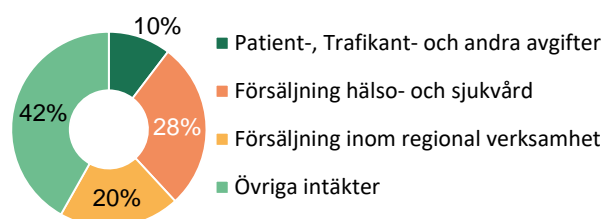
Ekonomiskt utfall

mnkr	Utfall jan-juli 2019	Budget jan-juli 2019	Avvik från period- budget	Utfall jan-juli 2018	% förändr utfall jan- juli 2018– 2019	Budget helår 2019	Prognos helår 2019	Avvik prognos- budget
<i>Verksamhetens intäkter</i>								
Patient-, Trafikant- o andra avgifter	134,7	136,5	-1,8	66,0	104,2	234,6	231,9	-2,7
Försäljning hälso- och sjukvård	360,9	247,8	113,1	235,5	53,3	431,1	445,9	14,8
Försäljning inom regional verksam.	260,7	280,2	-19,5	34,7	651,3	479,2	485,5	6,3
Övriga intäkter	543,8	497,5	46,3	499,4	8,9	857,7	997,6	139,9
<i>Verksamhetens kostnader</i>								
Personalkostnader	-3 175,9	-3 086,7	-89,2	-2 862,2	11,0	-5 348,1	-5 554,3	-206,2
Köpt verksamhet	-1 778,7	-1 696,5	-82,2	-1 158,5	53,5	-2 911,3	-3 017,9	-106,6
Läkemedel	-630,9	-652,4	21,5	-641,2	-1,6	-1 123,3	-1 117,4	5,9
Lokalkostnader	-168,4	-176,4	8,0	-196,3	-14,2	-302,3	-299,6	2,7
Övriga kostnader	-695,7	-755,6	59,9	-905,6	-23,2	-1 294,4	-1 179,0	115,4
Avskrivningar	-169,4	-182,6	13,2	-143,5	18,1	-316,0	-303,2	12,8
Verksamhetens nettokostnader	-5 318,8	-5 388,2	69,4	-5 071,7	4,9	-9 292,8	-9 310,5	-17,7
Skatteintäkter	3 853,3	3 878,9	-25,6	3 738,5		6 649,6	6 630,5	-19,1
Inkomst- o kostnadsutjämning	972,8	974,8	-2,0	885,8		1 671,0	1 667,7	-3,3
Generella statsbidrag	518,1	503,7	14,4	514,2		863,5	892,9	29,4
Summa skatt o statsbidrag	5 344,2	5 357,4	-13,2	5 138,5	4,0	9 184,1	9 191,1	7,0
Verksamhetens resultat	25,4	-30,8	56,2	66,8		-108,7	-119,4	-10,7
Finansiella intäkter	787,3	163,9	623,4	196,7		280,9	286,5	5,6
Finansiella kostnader	-204,5	-74,2	-130,3	-44,9		-127,2	-122,1	5,1
Resultat efter finansiella poster	608,2	58,9	549,3	218,6		45,0	45,0	0,0

Fördelningen av periodutfallet inom respektive resultatgrupp redovisas i diagrammen nedan.

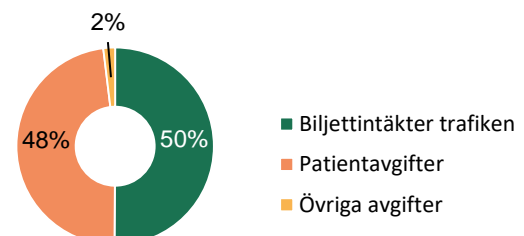
Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter delas in i fyra grupper, Patient- trafikant- och andra avgifter, Försäljning hälso- och sjukvård, Försäljning inom regional verksamhet samt Övriga intäkter.

Patient-, Trafikant- och andra avgifter

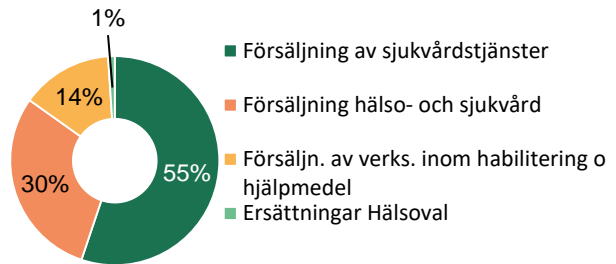
Efter årets första sju månader uppgår utfallet för patient-, trafikant- och andra avgifter till 134,7 mnkr, vilket är 1,8 mnkr lägre än budgeterat för perioden. Biljettintäkterna för kollektivtrafiken är högre än beräknat medan patientavgifterna är lägre. Ökningen för biljettintäkterna kan bland annat härledas till nya priser för enkelbiljetter och periodkort och budgetavvikelsen för patientavgifter beror på lägre intäkter än beräknat för läkarbesök och slutenvård.

Utfallet för patient-, trafikant- och andra avgifter har ökat med 68,7 mnkr eller 104,2% jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen jämfört med föregående år avser biljettintäkter för kollektivtrafiken och kan härledas till regionbildningen.

Försäljning hälso- och sjukvård

Utfallet för försäljning av hälso- och sjukvård uppgår till 360,9 mnkr, vilket är 113,1 mnkr högre än budgeterat för perioden. Ökningen beror framförallt på att antalet digitala vårdkontakter har ökat. Om patienten inte är folkbokförd i Sörmland så fakturerar Region Sörmland kostnaden för den digitala vårdkontakten till hemregionen och det är den intäkten som redovisas här. Motsvarande kostnad för digitala vårdkontakter redovisas som köpt verksamhet. Även Regionsjukhuset Karsudden redovisar högre intäkter än föregående år, vilket kan hänföras till den höga beläggningen.

Intäkterna för försäljning av hälso- och sjukvård är 125,4 mnkr eller 53,3 % högre än utfallet motsvarande period föregående år, vilket också förklaras av digitala vårdkontakter och Regionsjukhuset Karsuddens höga beläggning.

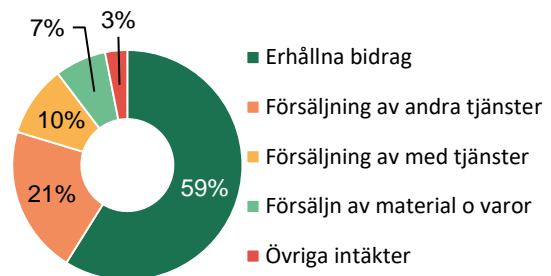
Försäljning inom regional verksamhet

Utfallet för försäljning inom regional verksamhet uppgår till 260,7 mnkr, vilket är 19,5 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelsen kan hänföras till försäljning av trafik och kan hänföras till regionbildningen.

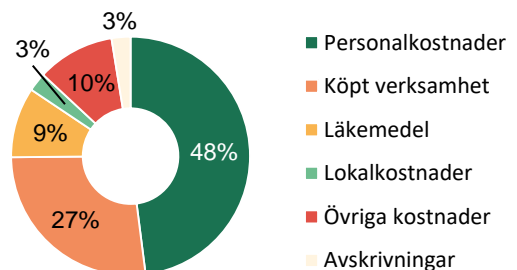
Övriga intäkter

Region Sörmlands övriga intäkter uppgår till 543,8 mnkr, vilket är 46,3 mnkr högre än budgeterat. Den positiva budgetavvikelsen beror framförallt på att de riktade statsbidragen har blivit högre än beräknat. Utfallet är 44,4 mnkr högre jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen kan framförallt hänföras till den nya organisationen med bland Region Sörmland IT och Regionala utvecklingsnämnden.

Verksamhetens kostnader

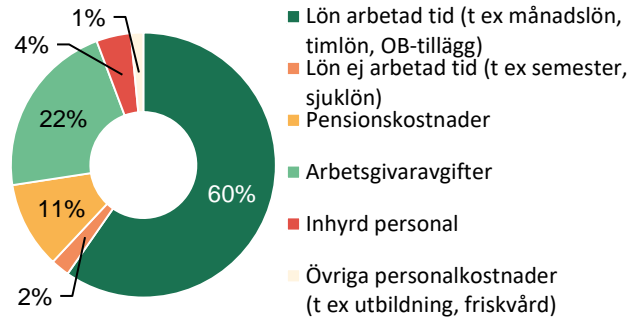
Verksamhetens kostnader redovisas i sex olika grupper, personalkostnader och köpt verksamhet är de två största.

Personalkostnader

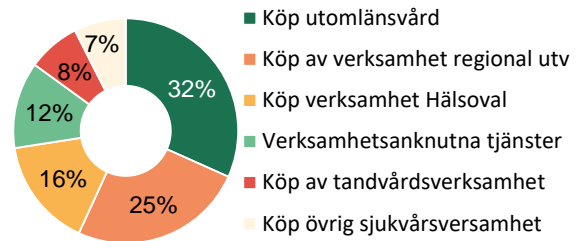
Region Sörmlands personalkostnader inklusive inhyrd personal uppgår för perioden till 3 175,9 mnkr, vilket är 89,2 mnkr högre än budgeterat. Budgetavvikelsen kan bland annat härledas till att vi är fler anställda än budgeterat.

Utfallet för perioden är 313,7 mnkr eller 11% högre än utfallet föregående år. Den ökade kostnaden kan till stor del hänföras till regionbildningen och organisationsförändringar. Om Regionala utvecklingsnämnden, Region Sörmland IT och Regionservice exkluderas har personalkostnaden ökat med 101,7 mnkr eller 3,6%. Det är framförallt kostnaden för lön arbetad tid som har ökat, vilket beror på ett ökat antal anställda och lönervidering enligt avtal. Under perioden har Region Sörmlands totala kostnad för inhyrd personal minskat med 30,3 mnkr eller 18,5 % jämfört med motsvarande period föregående år. Under perioden har flera divisioner redovisat lägre kostnader för inhyrd personal, det är framförallt kostnaden för inhyrda läkare som har minskat. Region Sörmlands andel av inhyrd personal uppgår till 5,1%, att jämföra med det nationella målet på 2%.

Köpt verksamhet

Kostnaden för köpt verksamhet uppgår till 1 778,7 mnkr, vilket är 82,2 mnkr högre än budgeterat för perioden. Inom gruppen finns det stora budgetavvikelser. Positivt avviker till exempel kostnaden för asyl, tåg och satsningar inom övrig hälso- och sjukvård medan kostnaden för köp av utomlänsvård, laboratorieundersökningar och besöksersättning för digitala vårdkontakter avviker negativt. För utomlänsvården redovisas en budgetavvikelse på 78,5 mnkr. Den största budgetavvikelsen finns inom fritt vårdval.

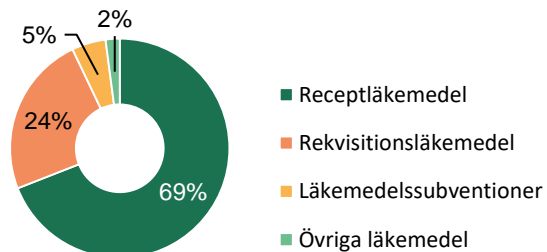

Det totala utfallet för köpt verksamhet är 620,2 mnkr eller 53,5% högre än utfallet för motsvarande period föregående år. En stor del av ökningen, 444,2 mnkr, kan förklaras av regionbildningen då bland annat köp av buss- och tågtrafik samt serviceresor redovisas som köpt verksamhet. Ökningen av digitala vårdkontakter förklarar också en stor del av ökningen. Under perioden har kostnaden för utomlänsvård uppgått till 563,7 mnkr, vilket är 80,2 mnkr eller 16,6% högre än utfallet föregående år. Kostnaden ökar inom alla remissgrupper. Det totala antalet remisser till andra vårdgivare har ökat jämfört med föregående år. Antalet remisser för högspecialiserad/regionvård och vårdgarantiremittering har ökat medan antalet remisser för fritt vårdval är i samma nivå som tidigare. Även kostnaden för tandvård till barn och unga vuxna har ökat till följd av demografiska förändringar.

Läkemedel

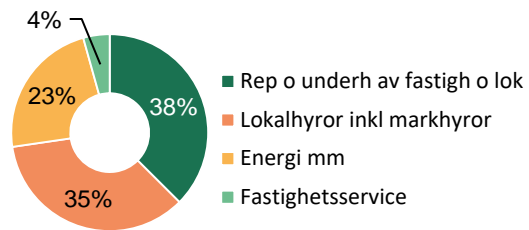
För perioden uppgår den totala kostnaden för läkemedel till 630,9 mnkr, vilket är 21,5 mnkr lägre än budgeterat. Den positiva budgetavvikelsen kan framförallt hänföras till receptläkemedel.

Region Sörmlands totala kostnad för läkemedel har jämfört med motsvarande period föregående år minskat med 10,3 mnkr 1,6 %. Kostnaden för receptläkemedel har minskat med 19,9 mnkr eller 4,4 %. Även kostnaden för läkemedelssubventioner har minskat jämfört med motsvarande period föregående år. Kostnaden för rekvisitionsläkemedel har däremot ökat med 15,6 mnkr eller 11,6% jämfört med motsvarande period föregående år.

Lokalkostnader

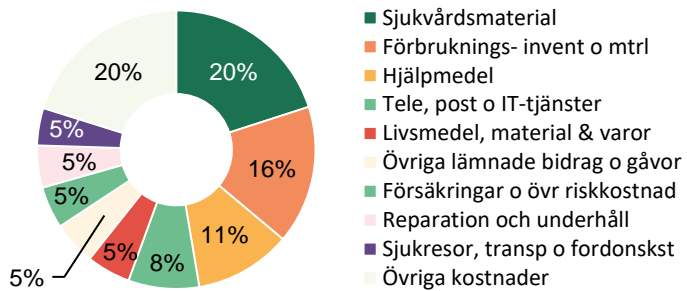
Kostnaden för Region Sörmlands lokaler har under perioden uppgått till 168,4 mnkr, vilket är 8,0 mnkr lägre än budgeterat. Den positiva budgetavvikelsen kan hänföras till fastighetservice och fastighetsunderhåll bland annat inom Regionsjukhuset Karsudden och Kultur, utbildning och friluftsvksamhet.

Utfallet för perioden är 27,9 mnkr eller 14,2 % lägre än motsvarande period föregående år. En stor del av minskningen beror på att till exempel kostnader för städning redovisas i andra resultatgrupper, vilket kan hänföras till organisationsförändringar.

Övriga kostnader

Övriga kostnader uppgår till 695,7 mnkr, vilket är 59,9 mnkr lägre än budgeterat. Den positiva avvikelsen mot periodbudgeten förklaras bland annat av lägre kostnader än beräknat för fastighetsplanen och att avsatta medel för oförutsedda kostnader inte använts i beräknad omfattning. Negativ budgetavvikelse redovisas till exempel för hjälpmedel.

Utfallet för övriga kostnader har minskat med 209,9 mnkr eller 23,2 % jämfört med motsvarande period föregående år. Minskningen beror till stor del på av vissa kostnader, till exempel kollektivtrafik och köp av IT-tjänster, redovisas i andra resultatgrupper, vilket är en följd av organisationsförändringar och regionbildningen. Under perioden har dock kostnaden för hjälpmedel och sjukvårdsmaterial ökat jämfört med föregående år. Den ökade kostnaden för hjälpmedel beror bland annat på ökad efterfrågan på diabeteshjälpmedel.

Avskrivningar

Regionens kostnader för avskrivningar uppgår till 169,4 mnkr, vilket är 13,2 mnkr bättre än budgeterat för perioden.

Utfallet för avskrivningar är 25,9 mnkr eller 18,1% högre än motsvarande period föregående år. Den ökade kostnaden för avskrivningar kan framförallt hänföras till organisationsförändringar och regionbildningen. Inom kultur-, utbildning- och friluftsvksamhet finns dock ökade kostnader för avskrivningar jämfört med föregående år vilket kan hänföras till Sörmlands museum.

Jämförelsestörande poster

Inga jämförelsestörande poster redovisas för perioden januari till och med juli 2019.

Verksamhetens nettokostnad

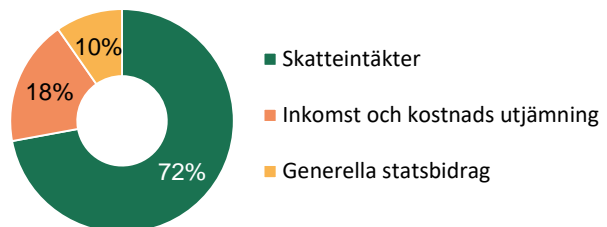
Verksamhetens nettokostnad uppgår till -5 318,8 mnkr, vilket innebär en positiv avvikelse från periodbudgeten med 69,4 mnkr. Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 247,1 mnkr eller 4,9%, att jämföra med den budgeterade nettokostnaden för helår på 5,3 %.

Avvikelsen per nämnd redovisas i tabellen nedan.

Mnkr	Utfall jan-juli 2019	Budget jan-juli 2019	Avvik budget- utfall
Nämnden kultur, utbildning och friluftsvksamhet	-67,2	-74,1	6,9
Gemensamma patientnämnden	-1,0	-2,0	1,0
Revision	-2,5	-2,9	0,4
Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan	-10,5	-17,4	6,9
Regionstyrelsen	-5 161,4	-5 197,7	36,3
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	4,2	0,4	3,8
Inköpsnämnden	0,0	0,2	-0,2
Regionala utvecklingsnämnden	-80,4	-94,7	14,3
Verksamhetens nettokostnad	-5 318,8	-5 388,2	69,4

Skatteintäkter

Skatten till Region Sörmland uppgår till 10,83 kronor, vilket är en ökning med 6 öre jämfört med föregående år. Ökningen beror på en skatteväxling mellan kommunerna och regionen. Region Sörmlands totala utfall för skatteintäkter, utjämning och statsbidrag uppgår till 5 344,2 mnkr, vilket är 13,2 mnkr mindre än budgeterat för perioden. En negativ budgetavvikelse redovisas för skatteintäkterna medan det generella statsbidraget för läkemedelsförmånen redovisar en positiv avvikelse.

Utfallet för skatteintäkter, utjämning och statsbidrag är 205,7 mnkr eller 4,0 % högre än motsvarande period föregående år. Det är framförallt skatteintäkterna och utjämningen som har ökat jämfört med föregående år vilket delvis förklaras av skatteväxlingen. Det totala utfallet för de generella statsbidragen är i nivå med föregående år, statsbidraget för läkemedel har ökat medan statsbidraget för den del av välfärdsmiljarderna som grundar sig på flyktingmottagande har minskat.

Externt finansnetto

Avkastningen på Region Sörmlands kapitalförvaltning är för årets sju första månader +15,2 % vilket är 12,3 % högre än avkastningskravet och 1,8 % högre än sitt jämförelseindex. Portföljens aktiedel har avkastat +26,2 % och räntedelen 4,2 %.

Under en rullande tolv månadersperiod har portföljen avkastat 8,5 % medan avkastningskravet är 5,0 %.

Portföljens anskaffningsvärde uppgår till 3 934 mnkr och marknadsvärdet 4 905 mnkr det vill säga ett övervärde på nästan 1 miljard (26 %).

Efter de branta nedgångarna i slutet av förra året har världens börser återhämtat sig under 2019. Trots tydlig inbromsning i världsekonomin har börskurserna stigit mot nya toppnivåer, framförallt i USA där man efter juli månad kunde konstatera den längsta perioden med stigande börskurser någonsin. Under sommarmånaderna blev dock oron på marknaden allt tydligare och volatiliteten steg markant. Främsta orsaken är den pågående handelskonflikten mellan USA och Kina samt vikande tillväxtsiffror som fått räntorna att sjunka till nivåer som aldrig setts förut. I Sverige kunde staten ta upp tioåriga obligationslån till minusränta och i Tyskland handlades till och med 30-åriga statsobligationer till minusränta.

I Europa fortsatte osäkerheten kring Brexit och den politiska utvecklingen i Italien.

Börsens världsindex ligger efter sju månader, räknat i svenska kronor och inklusive utdelningar, på +26 procent, USA på +27 %, Sverige +21 % och Europa +21 %.

Prognosen för Region Sörmlands externa finansnetto visar en stor positiv avvikelse mot budget (+644 mnkr). Från och med den 1 januari 2019 gäller en ny redovisningslag som innebär att finansiella instrument ska värderas till marknadsvärde på bokslutsdagen och redovisas som realiserad värdeförändring. Marknadsvärdet i portföljen förändras i takt med börsutvecklingen och den realiserade värdeförändringen kommer därför att variera under året. Per juli 2019 uppgår den realiserade värdeförändringen i pensionsmedelsportföljen till 578 mnkr. Föregående år uppgick den realiserade värdeförändringen för samma period till 48 mnkr.

En jämförelse med föregående år framgår av nedanstående tabell:

mnkr	Bokslut 2018	Juli 2018	Juli 2019
Kapitalförvaltning (Marknadsvärde)	4 102	4 303	4 905
Avkastning kapitalförvaltning, %	-1,2	5,0	15,2
Standardavvikelse* 12 mån, %	5,8	4,5	5,7

*Riskmått. Beskriver (den historiska) avkastningens avvikelser från sitt eget medelvärde.

Verksamheternas ekonomi

Region Sörmland redovisar en positiv budgetavvikelse på 56,2 mnkr avseende verksamheternas resultat. Det finns stora variationer inom befintliga divisioner som beskrivs mer ingående nedan.

mnkr	Utfall jan-juli 2019	Budget jan-juli 2019	Avvikelse från period- budget	Reviderad Budget helår 2019	Prognos helår 2019	Avvikelse prognos- budget
Hälsa- och sjukvård						
REGIONSTYRELSEN	-4 686,4	-4 669,2	-17,2	-8 043,1	-8 139,7	-96,6
Division Kirurgi	-1 553,8	-1 474,3	-79,5	-2 537,5	-2 645,0	-107,5
Division Medicin	-1 233,4	-1 175,6	-57,8	-2 014,0	-2 054,7	-40,7
Division Medicinsk service	-210,8	-202,6	-8,2	-371,5	-388,9	-17,4
Division Psykiatri och funk.hinder	-461,3	-447,1	-14,2	-769,9	-787,5	-17,6
Divisionsgemensamt inkl div.ledning	-102,9	-61,9	-41,0	-108,4	-197,5	-89,1
Hälsoval	-873,5	-897,5	24,0	-1 538,6	-1 509,4	29,2
Tandvård	-124,7	-123,7	-1,0	-212,1	-215,6	-3,5
Övrig hälso- och sjukvård	-126,0	-286,5	160,5	-491,1	-341,1	150,0
NÄMNDEN FÖR PRIMÄRVÅRD, RÄTTPSYKIATRI OCH DAMMSDALSKOLAN						
REGIONSTYRELSEN	-10,5	-17,4	6,9	-35,0	-24,4	10,6
Primärvård	-10,4	2,9	-13,3	-5,0	-16,4	-11,4
Regionsjukhuset Karsudden	-1,2	-19,2	18,0	-30,0	-10,0	20,0
Dammsdalskolan	1,2	-1,1	2,3	0,0	2,0	2,0
ÖVRIGA NÄMNDER	3,2	-1,6	4,8	-3,5	-3,5	0,0
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	4,2	0,4	3,8	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	-1,0	-2,0	1,0	-3,5	-3,5	0,0
Regionalverksamhet						
REGIONSTYRELSEN	-139,7	-181,4	41,7	-311,0	-281,0	30,0
Kollektivtrafik	-139,7	-181,4	41,7	-311,0	-281,0	30,0
ÖVRIGA NÄMNDER	-147,6	-168,8	21,2	-289,8	-289,8	0,0
Regionala utvecklingsnämnden	-80,4	-94,7	14,3	-162,4	-162,4	0,0
Nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet	-67,2	-74,1	6,9	-127,4	-127,4	0,0
Ledning och stöd						
REGIONSTYRELSEN	-336,6	-343,6	7,0	-601,4	-563,2	38,2
Regiondirektörens staber	-80,5	-96,4	15,9	-167,5	-152,3	15,2
Regionservice	-101,4	-80,9	-20,5	-147,1	-164,7	-17,6
Region Sörmland IT	-12,0	1,0	-13,0	0,0	-1,1	-1,1
Regiongemensamt	-142,7	-167,3	24,6	-286,8	-245,1	41,7
ÖVRIGA NÄMNDER	-2,5	-2,7	0,2	-5,1	-4,6	0,5
Revision	-2,5	-2,9	0,4	-5,1	-4,6	0,5
Inköpsnämnden	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0
Finansiella poster i nämnd. resultat	1,4	-3,5	4,9	-3,9	-4,3	-0,4
Verksamhetens nettokostnad	-5 318,8	-5 388,2	69,4	-9 292,8	-9 310,5	-17,7
Skatteintäkter	3 853,3	3 878,9	-25,6	6 649,6	6 630,5	-19,1
Utjämnning o generella statsbidrag	1 490,9	1 478,5	12,4	2 534,5	2 560,6	26,1
Verksamhetens resultat	25,4	-30,8	56,3	-108,7	-119,4	-10,7
Finansiellt netto	582,8	89,7	493,1	153,7	164,4	10,7
Resultat efter finansiella poster	608,2	58,9	549,3	45,0	45,0	0,0

Hälso- och sjukvård

Division Kirurgi redovisar en negativ budgetavvikelse på -79,5 mnkr vid delåret. Budgetavvikelsen beror främst på personalkostnader och köpt verksamhet. Inom personalkostnader är det främst inhyrd personal och övertid som kostat mer än budgeterat i storleksordningen -50 mnkr. Den inhyrda personalen har dock minskat med 16 % mot föregående år. Inom den köpta vården syns kostnadsökningar inom alla kategorier: högspecialiserad vård, fritt vårdval, vårdgaranti och akutbesök. Nettoeffekten blir cirka -10 mnkr för divisionen då ersättning erhålls för de mest kostnadskrävande patienterna. Även kostnaden för laboratorieundersökningar bidrar med en negativ budgetavvikelse på -11 mnkr på grund av att antalet analyser har ökat. Prognosen beräknas till -107,5 mnkr

Division Medicin redovisar en negativ budgetavvikelse på -57,8 mnkr. Budgetavvikelsen beror främst på personalkostnader, köpt verksamhet och läkemedel. Personalkostnaderna överstiger budgeterat värde med cirka -42 mnkr och den största delen av ökningen beror på att det är fler anställda. Kostnaderna för inhyrd personal har minskat med 30 %. Inom den köpta verksamheten är det framförallt laboratoriekostnader som avviker negativt med -23 mnkr. Läkemedel avviker negativt i delåret men är redovisat inom divisionen exklusive rabatter. På helår beräknas läkemedelsbudgeten hålla. Prognosen beräknas till -40,7 mnkr.

Division Medicinsk service redovisar en negativ budgetavvikelse på -8,3 mnkr. Det beror bland annat på kostnader för köpt verksamhet och orsakas av kostnader för vårdnära service samt distansgranskning och köpta undersökningar inom radiologin. Även övriga kostnader bidrar till underskottet och då är det sjukvårdsmaterial, hjälpmedel och IT-tjänster som överskrider budgeten. Prognosen beräknas till -17,4 mnkr.

Division Psykiatri- och funktionshinder redovisar en negativ budgetavvikelse på -14,3 mnkr. Underskottet har främst uppstått på grund av köpt utomlänsvård där kostnaden för fritt vårdval överstiger budgeten med -14,7 mnkr på grund av externt utförda utredningar. Ytterligare en förklaring är ökade hjälpmedelskostnader. Prognosen beräknas till -17,6 mnkr.

Divisionsgemensamt redovisar en negativ budgetavvikelse på -41,0 mnkr. Divisionen har medel för att finansiera köpt vård och läkemedel under 5 tkr som inte går att placera på enskild division. Underskottet inom divisionen beror främst på den köpta verksamheten och läkemedel. Divisionen är beroende av handlingsplaner inom övriga divisioner för att minska kostnadsutvecklingen. Prognosen beräknas till -89,1 mnkr.

Hälsoval redovisar en positiv budgetavvikelse på 24,0 mnkr. Framförallt redovisas överskott på ersättningar för ST-läkare, psykologer och psykoterapeuter. Även läkemedel bidrar till överskottet. Under hösten kommer två nya vårdcentraler att slå upp dörrarna vilket leder till utbetalning av startbidrag för hälsoval. Prognosen beräknas till 29,2 mnkr.

Tandvården redovisar en negativ budgetavvikelse med -1,0 mnkr. Avvikelsen beror delvis på regionens tandvårdsstöd för vuxna som fortsätter att öka vilket kan kopplas till att antalet patienter som har fått behandling har ökat och att kostnaden per behandlad patient har stigit. Även kostnaderna för tandvården för barn och unga vuxna ökar till följd av demografiska förändringar. Prognosen beräknas till -3,5 mnkr.

Övrig hälso- och sjukvård redovisar en positiv budgetavvikelse på 160,6 mnkr. Avvikelsen består i huvudsak av ett antal större poster: riktade statsbidrag, uppbokning av läkemedelsrabatter, lägre kostnader än budgeterat för fastighetsplanen samt framtidens vårdinformationsstöd. Gällande de riktade statsbidragen så var förutsättningarna inte klara när budgeten togs. De överenskommelser som tecknats under året medför en betydande budgetavvikelse. Prognosen beräknas till 150,0 mnkr.

Regionsjukhuset Karsudden redovisar en positiv budgetavvikelse på 18,0 mnkr. Den största avvikelsen mot budget är intäktsidan som bidragit med 10 mnkr beroende på en hög beläggning. Beläggningen var under januari 118 vårdplatser och ligger nu på 133 belagda vårdplatser. Även på personalkostnader finns ett överskott vilket beror på att antalet extravak och vård på andra sjukhus

med medföljande personal har minskat detta år. Prognosen beräknas till -10 mnkr vilket innebär en budgetavvikelse på 20,0 mnkr.

Division primärvård, det vill säga den regiondrivna primärvården, redovisar en budgetavvikelse på -13,3 mnkr. Avvikelsen består i huvudsak av personalkostnader och lägre ersättningar än budgeterat från hälsoval. Ökningen av personalkostnader beror bland annat på fler anställda, inhyrd personal och högre timlönskostnader än föregående år. Prognosen beräknas till -16,4 mnkr vilket innebär en budgetavvikelse på -11,4 mnkr.

Den gemensamma patientnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 1,0 mnkr. Avvikelsen beror främst på en budgeterad tjänst som inte har tillsatts. Prognosen beräknas till budgeterat värde.

Dammsdalskolan redovisar en positiv budgetavvikelse på 2,2 mnkr. Avvikelsen består huvudsakligen av lägre personalkostnader än budgeterat till följd av vakanser. Prognosen beräknas till 2,0 mnkr vilket innebär en budgetavvikelse på samma belopp.

Nämnden för socialtjänst och vård redovisar en positiv budgetavvikelse på 3,9 mnkr. Avvikelsen består av försäljning av hjälpmedel som varit högre än budgeterat. En prisöversyn ska göras under hösten med ett eventuellt beslut om nedjusterade priser. Prognosen beräknas därför till budgeterat värde.

Regional verksamhet

Regionstyrelsens medel för kollektivtrafik redovisar en positiv budgetavvikelse på 41,2 mnkr. Prognosen beräknas till 30,0 mnkr vilket motsvarar regleringen av medlemsavgift. Regleringen avser 2018 men påverkar 2019 års resultat positivt.

Nämnden för kultur, utbildning och redovisar en positiv budgetavvikelse på 6,9 mnkr. Intäkterna för perioden når inte riktigt upp till budgeterad nivå medan kostnadsmassan har haft en gynnsam utveckling under det första halvåret. Nämnden har dock högre förväntade kostnader under hösten vilket gör att prognosen beräknas till budgeterat värde.

Regionala utvecklingsnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 14,3 mnkr. Avvikelsen består i grova drag av trafik kostnader för busstrafik och biljettintäkter som ligger högre än budgeterat för perioden. För tågtrafiken är trafik kostnaderna i linje med budget och det gäller även trafik kostnader för den särskilda kollektivtrafiken. Prognosen beräknas till budgeterat värde. Ambitionen är att genomföra insatser för att öka de medel som Sörmland tilldelas från stat och statliga myndigheter samt som kan inhämtas från andra finansieringskällor.

Ledning och stöd

Regiondirektörens staber redovisar en positiv budgetavvikelse på 15,9 mnkr. Avvikelsen beror bland annat på regiondirektörens projektmedel som inte använts i budgeterad omfattning samt lägre personalkostnader kopplat till återhållsamhet i rekrytering av vakanser. Prognosen beräknas till 15,2 mnkr.

Regionservice redovisar en negativ budgetavvikelse på -20,5 mnkr. Regionservice består av verksamhetsservice, fastighetsservice och administrativ service. Avvikelsen beror bland annat på att verksamhetsservice bedriver en verksamhet vars intäkter inte täcker kostnaderna med nuvarande utförande vilket behöver ses över. Utöver det så har fastighetsservice lokal- och fastighetskostnader som är högre än budgeterat. Administrativa service följer i stort sin budget. Prognosen beräknas till -17,6 mnkr.

Region Sörmland IT redovisar en negativ budgetavvikelse på -13,0 mnkr. Avvikelsen beror bland annat av ett stort inköp av funktions-PC med anledning av utbyten till följd av Win10-införandet. På grund av vakanser har även konsultkostnaderna varit högre än budgeterat. I prognosen framåt finns vidtagna åtgärder som beräknas ge positiv effekt på kostnadsutvecklingen. Prognosen beräknas till -1,1 mnkr.

Regiongemensamt redovisar en budgetavvikelse på 24,6 mnkr. Avvikelsen beror främst på oförutsedda medel som inte har använts i budgeterad omfattning. Prognosen beräknas till 41,7 mnkr och innefattar lägre kostnader för oförutsett och högre kostnader för pensioner i enlighet med pensionsprognos från KPA pension.

Revisionen redovisar en budgetavvikelse på 0,4 mnkr. Prognosen beräknas till 0,5 mnkr och beror på lägre konsultkostnader än budgeterat för inköp av externa granskningar.

Investeringar

I tabellen nedan framgår fördelningen av regionens genomförda investeringar samt prognos och budget för 2019.

Mnkr	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall period 2019	Prognos 2019	Budget 2019
- Fastigheter	345,3	445,7	593,6	803,1	402,7	699,2	827,4
- Strategisk IT	30,1	0,0	0,0	0,0	14,1	14,1	30,0
- RS-IT					8,0	21,0	0,0
- Hjälpmedel, regionen	28,4	28,2	23,8	23,2	15,1	25,4	29,9
- Hjälpmedel, kommunala	9,7	13,3	16,3	16,1	8,4	14,3	12,8
- Övrig utrustning	124,3	90,6	77,0	98,4	41,1	96,0	138,4
Totalt	537,8	577,8	710,7	940,8	489,4	870,0	1 038,5

Under 2019 beräknas regionens investeringar i prognosen till totalt 870,0 mnkr inklusive leasing av bilar, vilket är 168,5 mnkr lägre jämfört med budgeterat.

Regionens totala investeringsnivå har ökat med 73,9 mnkr i och med regionbildningen och avbolagiseringen.

Det nya arbetssättet med investeringsprocessen som har införts under 2019 fortsätter att förfinas enligt plan med bland annat budgetplan för fastighetsinvesteringar, en förbättrad beslutsärendeprocess och pågående implementeringsarbete av systemstöd för fastighets- och andra projekt.

Fastigheter

Strategiska investeringar

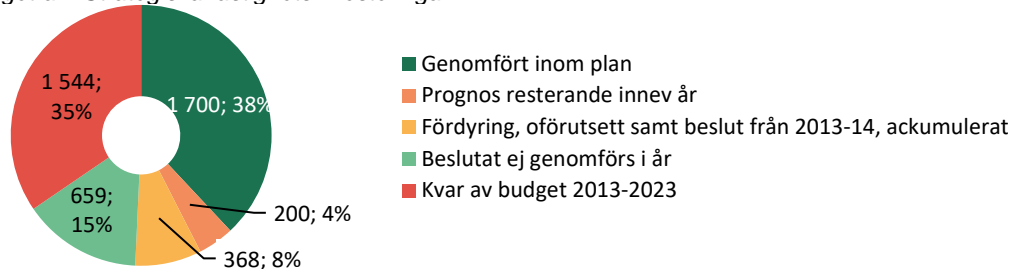
Strategiska investeringar syftar till att ta ett helhetsgrepp kring regionens investeringsbehov och pågår på Mälarsjukhuset, Kullbergsgka Sjukhuset och Nyköpings lasarett enligt uppdaterad fastighetsplan som beslutades av fullmäktige i mars 2017. Utgångspunkten är att dessa investeringar ska möjliggöra nya arbetssätt, leda till ökad effektivitet samt trygga den långsiktiga utvecklingen av hälso- och sjukvården och regionens övriga verksamheter. Tidsförskjutningen i projekten är dock fortfarande relativt stor om man tittar till ursprungsplanerna från år 2012 men beräknas kunna harmonisera bättre med den nya tidsplanen enligt fullmäktigebeslutet.

I juni 2019 har regionfullmäktige beslutat om att höja den strategiska ramen med ytterligare 43 mnkr för hus N55 i Nyköping då det beräknade riktpriiset överstiger tidigare antaganden. Denna ramhöjning kommer att inkluderas i Mål och Budget från och med 2020–2022. Regionfullmäktige har även beslutat om att höja den strategiska ramen för Kullbergsgka sjukhuset med 20 mnkr för uppförande av ny vårdbyggnad. Även denna ramhöjning kommer att avspeglas i Mål och Budget från och med 2020–2022.

Investeringstakten 2019 är och kommer att vara lägre än budgeterat, även för resten av året. Utfall, prognos och budgetavvikelse framgår av tabellen längre ned. Per delåret 2019 har 65 % av 10-årsplanens budget förbrukats, varav 2 068 mnkr är genomfört och innehåller fördyringar och oförutsedda utgifter med sammanlagt 368 mnkr. I det beloppet ingår även investeringar som påbörjades innan det blev bestämt att varje enskilt strategiskt byggärende skulle upp för separat beslut i styrelsen och fullmäktige. Invecklade är även beslutade investeringar som kommer att

genomförs under 2020–2023 för 659 mnkr. Av den beslutade budgetramen återstår 1 544 mnkr för åren 2020–2023 enligt diagrammet nedan. Därutöver arbetas 63 mnkr in i budgetramen 2020–2022 utifrån beslut för hus N55 i Nyköping och hus K21 i Katrineholm.

Budgetram Strategiska fastighetsinvesteringar

Ovanstående bild omfattar budgeterad ram för hela byggperioden, exklusive under 2019 beslutade ökning av ramen.

Prognosen för 2019 för de tre sjukhusen Mälarsjukhuset, Nyköpings lasarett och Kullbergiska sjukhuset ger ett överskott gentemot budget med 176,4 mnkr för de strategiska investeringarna. Det är MSE som genererar överskott då beslut för det största huset E62 inte är taget. Diskussioner förs med entreprenören för att säkerställa en rikt kostnad för hela projektet. NLN och KSK genererar ett mindre överskott. Läns museet har också ett utfall på 3,2 mnkr med anledning av en komplettering av kylaggregat som efter uppstart visat sig inte räcka till.

Regionsjukhuset Karsudden kommer att slutredovisas under hösten 2019. För etapp ett och två beräknas ett underskott på cirka 16 mnkr gentemot budgeterade medel på 450 mnkr. Tar man hänsyn till att ramen 450 mnkr inte har justerats för byggprisökningar under åren så är det ett förhållandevis bra resultat. I april 2018 beslutade fullmäktige om att höja den strategiska ramen för Regionsjukhuset Karsudden med 85 mnkr för ny och ombyggnad av personaltorg samt rehabiliteringsenhet. Där beräknades också 20 mnkr redan vara finansierat i etapp ett och två för personaltorget då den var beslutad men dock ej genomförd. Budgeten för 2019 är 30 mnkr vilket innebär att byggnadstakten för personaltorget och rehabiliteringsenheten går något fortare än beräknat med en prognos på 60 mnkr inklusive slutredovisning av etapp ett och två.

Fortlöpande hyresgästpassningar och fastighetsägarinvesteringar

Övriga projekt som faller under benämningen hyresgästpassningar och fastighetsägarinvesteringar inklusive energi pågår i en något högre takt än vad som budgeterats och redovisar ett underskott i prognosen med totalt 15,0 mnkr. I Mål och Budget 2019–2021 har nivån höjts till 200 mnkr 2019 främst på grund av regionbildningen och ombyggnation av gamla fullmäktigesalen, för att sedan ligga på ramnivån 150 mnkr årligen från 2020.

I tabellen nedan framgår specificerat utfall för regionens fastighetsinvesteringar för 2019. Totalt bedöms regionens fastighetsinvesteringar generera ett överskott med 128,2 mnkr jämfört med budget.

Mnkr	Utfall perioden	Prognos 2019	Budget 2019	Avvik budget-prognos 2019
- Strategiska fastighetsinvesteringar	284,3	484,2	627,4	143,2
- Fortlöpande hyresgästpassningar	103,2	185,0	200,0	15,0
- Fastighetsägarinvesteringar. inkl. energi	15,2	30,0	0,0	-30,0
Totalt	402,7	699,2	827,4	128,2

Bland större byggnationer som genomförts under 2019 eller pågår kan nämnas:

Planeringen och arbete med de strategiska fastighetsinvesteringarna fortsätter och under delåret har beslut fattats av regionfullmäktige avseende hus K21 på Kullbergiska sjukhuset och hus N55 på Nyköpings lasarett. I samband med besluten har en höjning av den strategiska ramen genomförts

med totalt 63 mnkr. Under april månad var det dags för rivningsstart för både hus K7 på Kullbergiska sjukhuset och N6 på Nyköpings lasarett.

Skiss – hus N55, Nyköpings lasarett

Skiss – hus K21, Kullbergiska sjukhuset

Rivningsstart på Kullbergiska sjukhuset, Regionstyrelsens ordförande Monica Johansson

Mälarsjukhuset

Ombyggnationen av hus E35 på Mälarsjukhuset är i stort klar och inflyttning av verksamheter pågår och förväntas vara klart under september, i juni invigdes bland annat medicinklinikens nya lokaler. Även Paramedicin har flyttat till nyrenoverade lokaler i bland annat gamla kirurgaulan och i hus E35.

Inför rivning av hus E17 och E18 har evakuering av verksamheter skett och kommer att vara helt genomförd under hösten. Med anledning av sprängningsarbeten inför uppförande av den nya vårdbyggnaden, hus E62, har riskinventeringar genomförts med berörda kliniken. Riskinventeringarna har pekat på åtgärder som kräver resursförstärkning av bland annat personal.

I hus E55 på MSE fortsätter ombyggnationen av medicinmottagningen, vilket har blivit mer omfattande än det som från början var planerat. Neonatalavdelningen är inne i slutskedet av den ombyggnation som pågått i etapper under en längre tid.

Kullbergska sjukhuset

I huvudentrén på Kullbergska sjukhuset pågår ombyggnation och den första etappen är inom kort klar. Entrén ska byggas om för att öka tillgängligheten och en ge ökad service till patienter och besökare till sjukhuset.

Planeringen för den nya dialysmottagningen på Kullbergska sjukhuset fortskrider. En viss förskjutning av den av verksamheten uppsatta tidplanen har varit nödvändigt för att hitta optimal permanent lösning för denna verksamhet.

Skiss - Ombyggd entré, Kullbergska sjukhuset

Nyköpings lasarett

I slutet av maj invigdes de nyrenoverade lokalerna i hus N14, psykiatriska kliniken, på Nyköpings lasarett. Huset har genomgått en omfattande ombyggnation för att tillgodose verksamhetens behov och de arbetsmiljömässiga krav som fanns.

I samband med rivning av nuvarande huvudentré har denna flyttat till entré 7. Fotvården och provtagningscentralen har också flyttat till tillfälliga lokaler i samband med rivningen.

För att skapa ändamålsenliga lokaler som stödjer projekt framtidens vårdavdelning pågår just nu ombyggnation av akutvårdsavdelningen, plan 7 i hus N1.

Samtliga kök på sjukhusets vårdavdelningar ska byggas om i någon form för att anpassas för att ta emot mat enligt det tidigare beslutade konceptet Fleximat. Några vårdavdelningar har påbörjat denna ombyggnation medan andra kommer att byggas om under hösten.

Primärvård

Inom primärvården fortsätter arbetet med utveckla och anpassa lokalerna för att bedriva modern primärvård. Den nya familjecentralen Nävertorp invigdes i januari. Under våren har ombyggnationer slutförts på VC Åsidan i Nyköping och VC Mäster Olof i Strängnäs. Den nya vårdcentralen, VC Gallerian är nu färdigbyggd och kommer att öppnas den 2 september. Dessutom har arbete, planering och beslut om nya familjecentraler i länet pågått under året.

Regionkansliet

Arbetet med samlokalisering av Region Sörmlands medarbetare i regionkansliet fortsätter och den tidigare fullmäktigesalen är nu anpassad och möblerad för administrativa arbetsplatser.

Rättspsykiatriska sjukhuset Karsudden

Om- och tillbyggnad för Regionsjukhuset Karsudden fortgår enligt plan, där etapp ett är slutfört och etapp två pågår. Tillkommande är ett beslut från april 2018 om att riva befintligt aktivitetshus och där sedan bygga nytt för rehabverksamhet och ett personalorg med tillhörande personalmatsal.

IT

Strategisk IT står för anskaffning och utbyte av journalsystem som regionen genomför i samverkan med fyra andra regioner. Tilldelningsbeslutet i upphandlingen har varit överprövat vilket har påverkat tidplanen. Avtal med Cambio Healthcare Systems AB tecknades i juni 2019. Driftstart beräknas kunna ske under perioden slutet av 2021 till början av 2022. Utfallet i delåret uppgår till 14,1 mnkr, i enlighet med betalningspunkter i avtalet. Prognosen för helåret beräknas uppgå till detsamma och avviker mot budget med 15,9 mnkr på grund av att man inte visste fullt ut hur avtalet skulle utformas när budgeten fastställdes för 2019–2021.

D-data AB som 2018 var bolag har nu övergått till förvaltningsform, (Region Sörmland IT) och redovisar ett investeringsutfall på 8 mnkr och prognos på 21,0 mnkr. D-datas investeringar är inte budgeterat i Mål och Budget 2019–2021.

Landstingsservice AB som 2018 var bolag ingår nu i regionservice och var inte heller budgeterat i Mål och budget 2019–2021.

Hjälpmedel

Hjälpmedelsanslagen har små förändringar om man tittar till nettot. Främst är det förändringar i sortiment och priser som gör skillnaderna mellan region och kommunala hjälpmedel.

Övrig utrustning

Utfallet för övrig utrustning (inklusive leasing) till och med juli hamnade på 41,1 mnkr och beräknad helårsprognos är 96,0 mnkr vilket är 42,4 mnkr under budget.

Medicinteknisk utrustning

Helårsprognosen 79,9 mnkr är i linje med planerade investeringar. Avvikelse mot helårsbudgeten består främst i att akuta investeringar beräknas bli 15 mnkr lägre än avsatt i budgetramen och att budgeterade utrustningsinvesteringar kopplade till de strategiska fastighetsinvesteringarna med 12 mnkr inte kommer att falla ut 2019, medan resterande avvikelse beror på planerade investeringar flyttas till senare år eller inte kommer att genomföras alls.

Nämndernas investeringar

Regionstyrelsen

Regionstyrelsens investeringar är i stora drag beskrivna ovan då fastighetsinvesteringarna, IT, merparten av medicinteknisk utrustning ingår i nämnden regionstyrelsen. Därutöver ingår även billeasing, samt övrig utrustning inom staber och regionservice.

Bland övrig utrustning kan nämnas att prognosen för billeasing beräknas bli 6,6 mnkr, vilket är 3,4 mnkr lägre än budget och beror på övergång från leasing till långtidshyra för våra personalbilar. Inom Regionservice är investeringsutfallet 0,4 mnkr per delåret och helårsprognosen 3,0 mnkr, vilket är 1,1 mnkr lägre än budget. Landstingsservice planerade investeringar på 3,5 mnkr ingick inte i Mål och Budget för 2019, men kommer att ingå i utfallet hos regionservice i och med verksamhetsövergången från bolaget till region Sörmland 1 januari 2019.

Nämnden för social tjänst och vård

Nämnden för socialtjänst och vård hade ett utfall till och med juli på 0,2 mnkr med en helårsprognos på 0,4 mnkr vilket är 1,1 mnkr under budget.

Nämnden för kultur och utbildning

Nämnden för Kultur och utbildning redovisar en prognos på 1,0 mnkr under budget. Utfall per delåret är 1,1 mnkr.

Nämnden för primärvård, regionsjukhuset Karsudden samt Dammsdalskolan

Nämnden hade ett utfall på 0,7 mnkr per delåret och en helårsprognos på 2,1 mnkr, vilket jämfört med budgeten 0,8 mnkr lägre.

Investeringssumma per nämnd redovisas nedan.

Mnkr	Utfall period	Prognos 2019	Budget 2019
Regionstyrelsen	463,9	821,7	984,3
Nämnden för socialtjänst och vård	23,7	40,1	44,2
Primärvård, Regionsjukhuset Karsudden samt Dammsdalskolan (PRD)	0,7	2,1	2,9
Nämnden för Kultur, utbildning och friluftsverksamhet	1,1	6,1	7,1
Summa	489,4	870,0	1 038,5

Balansräkning

mnkr	Utfall period 2019	Utfall period 2018	Budget helår 2019	Prognos helår 2019	Utfall helår 2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	14,1	0,5	30,0	20,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar	4 121,2	3 354,0	4 223,5	4 304,9	3 738,1
Finansiella anläggningstillgångar	177,0	155,8	158,0	177,0	155,9
Summa anläggningstillgångar	4 312,3	3 510,3	4 411,5	4 501,9	3 894,0
Bidrag till statlig infrastruktur	262,7	277,0	256,8	256,8	271,0
Omsättningstillgångar					
Förråd	48,3	36,6	35,0	50,0	43,2
Kortfristiga fordringar	694,3	439,3	500,0	550,0	548,1
Kortfristiga placeringar	4 489,4	4 137,6	4 723,0	4 151,5	4 055,4
Likvida medel	72,8	9,7	150,0	200,0	187,3
Summa omsättningstillgångar	5 304,8	4 623,2	5 408,0	4 951,5	4 834,0
SUMMA TILLGÅNGAR	9 879,8	8 410,5	10 076,3	9 710,2	8 999,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	3 537,4	3 354,9	3 315,0	2 974,2	2 929,2
-därav årets resultat	608,2	218,6	45,0	45,0	-157,3
Summa eget kapital	3 537,4	3 354,9	3 315,0	2 974,2	2 929,2
Avsättningar					
Avsatt till pensioner	3 052,2	2 690,8	3 118,8	3 198,5	2 842,5
Andra avsättningar	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	3 052,7	2 690,8	3 118,8	3 198,5	2 842,5
Skulder					
Långfristiga skulder	1 572,8	2,9	1 570,0	1 574,9	1 002,9
Kortfristiga skulder	1 716,9	2 361,9	2 072,5	1 962,6	2 224,4
Summa skulder	3 289,7	2 364,8	3 642,5	3 537,5	3 227,3
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	9 879,8	8 410,5	10 076,3	9 710,2	8 999,0
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser	3 619,0	3 999,2	3 736,6	3 726,5	3 799,0
Övriga ansvarsförbindelser	1 909,1	40,0	1 959,0	1 909,1	1 005,4
Förvaltade fonder	19,1	26,1	28,0	27,0	19,1
Leasing	175,0	175,0	175,0	298,8	292,8

Bolag

Region Sörmlands samlade koncern redovisar för perioden januari-juli 2019 ett resultat på 596,0 mnkr. Helårsprognosen pekar på ett resultat på 38,3 mnkr. I Region Sörmlands koncern ingår förutom Region Sörmland bolagen Vita Huset i Nyköping AB och Folk tandvården Sörmland AB.

mnkr	Utfall jan-juli 2019	Budget helår 2019	Prognos helår 2019	Avvik budget- prognos
Verksamhetens intäkter	1 413,4	2 207,6	2 361,0	153,4
Verksamhetens personalkostnader	-3 342,4	-5 635,0	-5 843,6	-208,6
Verksamhetens övriga kostnader	-3 208,3	-5 526,9	-5 503,3	23,6
Avskrivningar	-173,3	-323,5	-310,6	12,9
Verksamhetens nettokostnad	-5 310,6	-9 277,8	-9 296,5	-18,7
Skatteintäkter	3 853,3	6 649,6	6 630,5	-19,1
Inkomst- o kostnadsutjämnning	972,8	1 671,0	1 667,7	-3,3
Generella statsbidrag	518,1	863,4	892,9	29,5
Summa skatt och statsbidrag	5 344,2	9 184,0	9 191,1	7,1
Verksamhetens resultat	33,6	-93,8	-105,4	-11,6
Finansiella intäkter	767,2	281,0	266,5	-14,5
Övriga finansiella kostnader	-204,8	-127,9	-122,8	5,1
Resultat efter finansiella poster	596,0	59,3	38,3	-21,0

Vita huset i Nyköping AB

Verksamheterna i bolagen Sörmland Landstingsservice AB och D-data AB överläts vid årsskiftet till Region Sörmland. Under våren har tillgångar och skulder i balansräkningen, som är direkt kopplade till den verksamhet som överfördes till Region Sörmland, definierats i bolagen och överförts till Region Sörmland. I samband med årsstämman i bolagen samt Vita Huset i Nyköping AB, avgick styrelserna planenligt efter fullgjord mandatperiod och ersattes av nya styrelser med färre ledamöter. Avsikten är att fusionera Sörmland Landstingsservice AB, D-data AB och Vita Huset i Nyköping AB genom absorption under året, varvid de två förstnämnda bolagen upphör.

Folk tandvården Sörmland AB

Folk tandvården har haft ett stort patienttryck under delåret med 1500 fler undersökningar än per sista juli 2018. Antalet vårdtimmar inom allmäntandvården har ökat med 4 660 timmar. Man har därmed lagt mer tid på varje kund. Samtidigt har antalet asylsökande patienter minskat med 50 % jämfört med samma period 2018 och revisionsköerna har kunnat betas av i hög grad. Personalomsättningen har ökat och det rådet fortsatt brist inom samtliga tandvårdens yrkeskategorier på arbetsmarknaden. Man har ändå lyckats väl med rekryteringar och ökat personalstyrkan med 11 medarbetare sedan motsvarande period 2018.

Medborgarperspektivet

Antalet kunder har ökat från juli 2018 med 2 726, vilket är i nivå med årets målsättning. Tillströmningen är hög och därför en stor utmaning att hålla väntetiderna nere. Jämfört med årsskiftet har köerna ökat från 3 030 kunder som fått vänta för länge enligt uppsatta mål till 4 271 kunder. Främst är det vuxna med låg eller måttlig risk som fått vänta mer än sex månader som ökat, men

även barn som väntat mer än tre månader. Problem är i huvudsak hänförliga till fyra kliniker där åtgärder satts in med till exempel lördagsöppet.

Mätningen av nöjdhetsindex i år, 74,6 (74,4 2018) gav att kunderna blivit nöjdare och mer lojala. Även medarbetarindex har ökat. Sverigeindex är 72,5.

Verksamhetsperspektivet

Sedan tre månader tillbaka testar två kliniker en ny tjänst kallad "digitala vårdkontakter" som innebär virtuella vårdmöten med utvalda kundgrupper. Målsättningen är resursbesparing och ökad kapacitet. Fullt utbyggt skulle cirka 18 000 undersökningar kunna utföras per år.

Inom äldretandvården har antalet som undersökts i sitt boende ökat med 25 % jämfört med samma period 2018. Det är dock en utmaning att rekrytera äldre kunder.

Ett kvalitetsmål som bolaget har är att andelen kariesfria 19-åringar (tandens sidtyr) ska vara minst 70 % och per delåret når man 74 %.

Bolaget arbetar konsekvent med att i alla avseenden bli ett hållbart företag. Användningen av plast, antibiotika och miljö- och hälsofarliga kemikalier minskar. Två externa miljörevisioner har genomförts under våren med gott resultat.

Resursperspektivet

Sjukfrånvaron är hög, 8,2 % per juli, men har inte ökat jämfört med föregående år.

Kompetensförsörjning är en av Folktandvården Sörmlands största utmaningar både idag och framåt. Man har relativt hög sjukfrånvaro och personalomsättning vilket innebär kontinuerligt rekrytering av nya medarbetare. Tandsköterskeutbildning finns sedan 2016 i Nyköping vilket ses som en stor fördel.

Bolagets ackumulerade resultat per delåret är 6,3 mnkr efter finansiella poster, vilket är i samma nivå som 2018 vid samma period och soliditeten är god (40,3 %). Helårsprognosen pekar på att man även i år kommer att göra ett bra resultat och i linje med budget.

Bolaget har hittills i år investerat för 2,8 mnkr i stolar, unitar och autoklaver med mera.

Genomförda internkontroller visar på goda resultat, med undantag för väntetider.

Bilaga 1 – Privata vårdgivare

Hälsovalsstaben tog under 2016 i samverkan med inköp fram en rutin för fördjupad uppföljning. Med kontinuerliga uppföljningar, både löpande och fördjupade, så möjliggörs både en kvalitets-säkring av vården samt en bättre grund för att kunna erbjuda medborgarna information om de vårdgivare som finns i Sörmland. Det har skapats en bedömningsgrupp, bestående av chefsläkare, chefen för inköp, chefen för hälsovalsstaben samt chefsjurist, dit avgörande frågor i uppföljningsprocessen lyfts för bedömning och beslut.

Den fördjupade uppföljningen av kiropraktorer och naprapater som genomfördes 2018 visade på genomgående goda resultat – god vård, god avtalsefterlevnad, nöjda patienter. Den journalgranskning som genomfördes påvisade vissa brister – främst grundade i okunskap om gällande regelverk. Därför har Hälsoval under 2019 genomfört en obligatorisk journalutbildning för alla kiropraktorer och naprapater med regionavtal.

Under hösten 2019 En genomförs fördjupad uppföljning av alla psykoterapeuter.

Införandet av PLUSS för privata vårdgivare har planerats under 2018 med driftstart våren 2019. Till en början gäller det rapportering av patientsäkerhetsberättelser och verksamhetsberättelser, men i förlängningen även produktionsrapporter, ekonomiska rapporter, inrapportering till kvalitetsregister med mera. Alla privata vårdgivares patientsäkerhetsberättelser för 2018 har rapporterats i PLUSS.

Under 2018 genomfördes även ett antal möten med privata vårdgivare i syfte att förbättra dialogen och följa upp våra avtal. Detta har fortsatt under 2019 såväl i storgrupp (alla vårdgivare inbjudna) som vid enskilda platsbesök.

Samverkansorganet, som är ett forum där representanter från de olika vårdområden som vi har avtal med träffar vår högsta politiska ledning samt vår högsta tjänstemannaledning, träffas två gånger per år och går igenom aktuella frågor, till exempel regionbildningen och effekterna av momsreglerna vad gäller inhyrd personal.

Samverkansmöten har genomförts med psykoterapeuterna och med kiropraktorer/naprapater. Under hösten 2019 sker möten med alla läkare.

Ett stort antal av de digitala vårdaktörerna i Sverige är avtalsmässigt knutna till Sörmland. Vi håller som bäst på med utveckling av kub och rapporter i Boris där Strama-rapporter gällande antibiotikaförskrivning är "först ut". Tanken/önskemålet är att vi så snart som möjligt kan publicera liknande Strama-rapporter som Jönköping gjort för de digitala vårdgivarna. Det fortsatta utvecklingsarbetet kommer bland annat att fokusera på uppföljning och analys av sjuklighet/diagnosförekomst.

